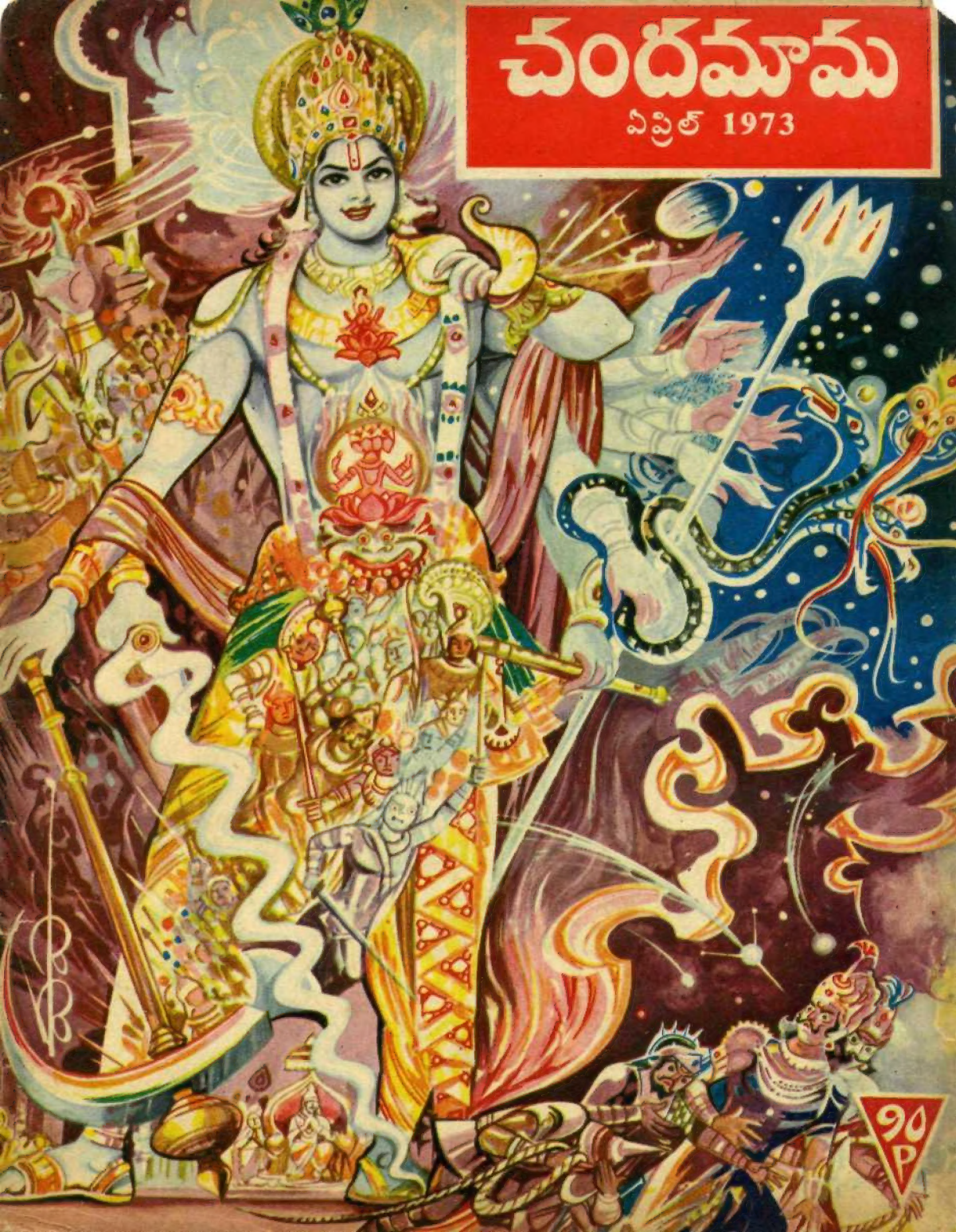

చందమామ

ఏప్రిల్ 1973

90 P

నోదూరించే... మనసునుదోచే... మైమరపించే.

క్రొత్త పాచ్

పాపిన్స్

పండ్ల రుచిగల పిప్పర మెంట్లు

5 పండ్ల సువాసనలలో 13 మధురమైన విళ్ళలు.
తక్కువ వెలగల మక్కువ గొలిపే ప్రతి ప్యాక్ లో—
నిమ్మ, మూసంబి, నారింజ, ఆనాస మరియు రాస్ బెర్రీ!

ఆ పండ్ల మజా తెలుసుకోండి పాపిన్స్ నారగించండి-

everest/551b/PP U

విజయవాడకు చెందిన 12 ఏండ్ల మాస్టర్ రాములు ఇలా అంటున్నాడు...

“10 రూపాయలతో నేను కిడ్స్ బ్యాంక్ భాతాను తెరిచినప్పుడు, ఆంధ్ర బ్యాంకు నాకొక కిడ్స్ బ్యాంక్ బొమ్మనిచ్చింది.”

“నా దగ్గర చిల్లర డబ్బులేవయినా వుంటే అందులో వేస్తాను — ప్రతి రోజు. అది నిండిపోయినప్పుడు ఆంధ్ర బ్యాంకు ఆ మొత్తం డబ్బును నా భాతాలో జమచేస్తుంది. నా డబ్బుమీద వడ్డీ కూడా చెల్లించింది.”

“పాదుపు చేయడమంటే అదో సరదా! ఆంధ్ర బ్యాంకులో 60,000 మంది పిల్లలకు స్వంత కిడ్స్ బ్యాంక్ భాతాలున్నాయట.”

“మీకు మాత్రం ఎందుకు వుండకూడదు? మీ నాన్నగారితో మాట్లాడి, మీకు దగ్గరలో వున్న ఆంధ్ర బ్యాంకు బ్రాంచికి ఈ రోజే వెళ్ళండి.”

నాస్వంత
కిడ్స్ బ్యాంక్
భాతాలో నాకు
రూ.739.50 వున్నాయి

ది ఆంధ్ర బ్యాంక్
లిమిటెడ్

వర్ధాన కార్యాలయం:

సుల్తాన్ బజార్, హైదరాబాద్.

కె. గోపాలరావు చైర్మన్

ఎమ్. వి. సుబ్బారావు జనరల్ మేనేజర్

జాతి సేవలో వున్న

జాతీయం చేయబడని బ్యాంకు.

FDS/AB-1827TEA

అద్భుతాద్భుత సినిమా ఎంటర్ ప్రైజెస్

భారతి

నర్తకత్వం నిర్మాత
కె.వి.శ్రీనివాస్ B.Sc. సి.రాఘవరావు

అందరినీ ఒకటే
నడిపి
జయంత్రాసినట్లు
సినీమాయానికై
ప్రేమనానీ ఘనం
శ్రీమతి

ఈ బాలురలో ఎవరికి తనతల్లి ఇన్క్రిమిన్* ఇస్తుంది?

నిజమే మీరు కనుగొన్నది!

అన్నమైనా ఈ టీసీఎస్ వాతాలి
ఆడుతూ పాడుతూ
వెరగాలి

క్రాప్స్: 2 నెలల నుండి
2-వీళ్ళ పనిపాపలకు
నిరద్: 14 వీళ్ళ
లోపు పిల్లలకు

ఇన్క్రిమిన్* టానిక్

ఇన్క్రిమిన్ అధిక అహారాన్ని
అధిక పెరుగుదలగా మారుస్తుంది

డాక్టర్లు విశ్వసించే పేరు **Lederle**
అమెరికన్ సయానమిడ్ వారి విభాగము

• అమెరికన్ సయానమిడ్ కంపెనీ వారి రిజిస్టర్డ్ ట్రేడ్ మార్క్

SISTA'S/INC/959 TEL

చందమామ

సంస్థాపకుడు : నా గి రె డ్డి
సంచాలకుడు : ' చ క్ర పాణి '

ఈ నెల బేతాళ కథ ["అరినపగ"]
కొమ్ముల గణేశ్వరరావు పంపినది.
రాజుకూ ప్రజలకూ మధ్య అవగాహన
ఉండాలి. లేని పక్షంలో రాజు చేసే
మంచి పనులు కూడా ప్రజలకు చెడుగా
కనిపించవచ్చు. వారికి స్వార్థం కూడా
ఉన్నప్పుడు, రాజు దేశ క్షేమం కోరి
చేసే పనులు వారిలో విద్వేషాన్ని
రేకెత్తిస్తాయి. కాని వారికి పరిపాలన
అర్థమయ్యాక రాజు చర్యలు అర్థ
మవుతాయి. ఇదే విషయాన్ని ఈ కథలో
మనం చూస్తాం.

సంపుటి 52 ఏప్రిల్ '73 సంచిక 4

ఆమోరీవారిణి

జీవన గ్రహణే నమ్రాః,
గృహీత్వా పున రున్నతాః;
కిం కనిష్ఠాః, కిము జ్యేష్ఠాః
ఘటియంత్రస్య దుర్జనాః?

1

[ప్రాణాలు తీసేటప్పుడు అణగి ఉండి, ప్రాణాలు తీసి పైకి వస్తారు; (ఖాళీగా ఉన్నప్పుడు కిందికిపోయి నీరు తీసుకుని పైకి వచ్చే) ఏతాముకు ఏరు తమ్ములా, అన్నలా?]

ముఖం పద్మదళాకారం,
వచ శృంగదన శీతలం,
హృత్కర్తరిసమం చాతి-
వినయం ధూర్తలక్షణం.

2

[పద్మంలాటి ముఖమూ, చందనంలాటి చర్మని మాటలూ, కత్తెరలాటి మనస్సు, అతి వినయమూ ధూర్తలక్షణాలు.]

ఉపకారేణ నీచానా
మపకారో హి జాయతే;
పయఃపాసం భుజంగానాం
కేవలం విషవర్జనం.

3

[నీచులకు ఉపకారం చెయ్యటం వల్ల అపకారమే జరుగుతుంది; పాలుతాగటం వల్ల పాములకు విషమే వృద్ధి అవుతుంది.]

పదవీచ్ఛేదము ౧

పదకొండువందల ఏళ్ళ క్రితం చీనా మధ్య ప్రాంతంలో చియాంగ్ లింగ్ అనే నగరంలో కువే అనే అపారధనసంపన్నుడు ఉండే వాడు. కువే తండ్రి వర్తకం చేసి కోట్లు గడించాడు. కువే వడ్డీ వ్యాపారం చేసి మరింత ధనవంతుడయ్యాడు. అతని పద్ద పెద్ద పెద్ద వర్తకులే అప్పచేసేవాళ్ళు.

చాంగ్ అనే వర్తకుడు కువే పద్ద అనేక లక్షలు అప్పచేసి, దూరాన ఉన్న రాజధాని నగరానికి వెళ్ళాడు. చాలా ఏళ్ళు గడిచి నప్పటికీ ఆ బాకీ అలాగే ఉండిపోయింది. ఆ బాకీ వసూలు చేసుకోవటానికి కువే రాజధానికి బయలుదేరాడు. బాకీ వసూలుతో బాటు రాజధాని నగర జీవితం చూడాలన్న ఉబలాటం కూడా అతనికి కలిగింది. అందు చేత కువే తన తల్లిని, తమ్ముణ్ణి, చెల్లెలిని ఇంటి నౌకర్లకు అప్పగించి రాజధానికి తన సొంత పడవ మీద ప్రయాణిస్తూ వెళ్ళాడు.

చాంగ్ బాడ కువేకు సులువుగానే తెలిసింది. ఎందుకంటే, ఆయన రాజధానికి వచ్చి డబ్బూ, పరపతి గడించి చాలా ప్రసిద్ధుడయ్యాడు. ఆయన కువేకు ఘనంగా స్వాగతమిచ్చి, "నేను నీకు చాలా బాకీ ఉన్నాను. అలస్యానికి చాలా, కారణాలు ఉన్నాయి. ఒకటి, నేను చాలా కాలం పాటు ఇక్కడ వర్తకంలో ఊపిరి సలపకుండా ముణిగితేలాను. ఆ తరువాత అంత పెద్ద మొత్తం తీసుకుని దూర ప్రయాణం చెయ్యటం ప్రమాదమనిపించింది. ఎవరి కన్నా ఇచ్చి పంపటం అసలే సాధ్యం కాదు. నువ్వే వచ్చావు కనక చాలా మేలయింది. నీ బాకీ ఆసలు ఫాయీదాలతో నహా ఇప్పడే లెక్కకట్టి ఇచ్చేస్తాను," అన్నాడు.

కువే తన బాకీ వసూలు చేసుకున్నాడు. కాని వెంటనే ఇంటికి తిరిగిపోక, మహా నగరంలో విలాసాలు అనుభవిస్తూ మూడేళ్ళు

ఇంతలో అతనికి ఒక మంచి వార్త తెలిసింది. అదేమిటంటే, ప్రభుత్వం అధికారాలను డబ్బుకు అమ్మనారంభించింది. తిరుగుబాట్లను అణచటానికి ఎంత డబ్బు చాలటం లేదు. అందుకని ప్రభుత్వం బాళి పడిన చిన్న పెద్ద పదవులను డబ్బుకు అమ్మేస్తున్నది.

కువ్వే విద్యత్పరీక్షలలో ఉత్తీర్ణుడు కాలేదు. ఆ కారణం చేత ఆ నాటి పరిస్థితిలో చిన్న ప్రభుత్వోద్యోగానికి కూడా పనికిరాడు. కాని డబ్బుతో పదవులు దొరికేటట్టుంటే అతనికి పదవులు నిర్వహించాలన్న బుద్ధిపుట్టింది.

"నా వద్ద ఇరవై, ముప్పైలక్షల దాకా ఉన్నది. దానితో ఎలాటి పదవి కొనుక్కోగలను?" అని అతను మిత్రులను అడిగాడు.

"సూటిగా వెళితే ఆ డబ్బుకు పెద్ద పదవి రాదు. ఏ పల్లెటూరులోనో న్యాయాధికారిగా వేస్తారు. కాని ఆ మొత్తం దివాణంలో అధికార్లకు లంచంగా ఇస్తే నగర పాలకుడి పదవి కూడా రావచ్చు," అన్నారు అతన్ని ఆశ్రయించి బతుకుతున్నవాళ్ళు.

నగరపాలకు డనిపించుకుంటే తన జన్మ తరించినట్టేనని కువ్వే అనుకున్నాడు. అయినా అతను చాంగ్ ను ముందుగా సలహా అడిగాడు.

"బాబూ, నీ వద్ద ఉన్న డబ్బుతో నగర పాలనాధికారి పదవి దొరికేమాట నిజమే. కాని నీకు అది గిట్టుబాటుగా ఉండదు.

గడిపాడు. డబ్బు మంచి నీళ్ళలాగా ఖర్చు పెట్టేవాడి చుట్టూ పనికిమాలిన మూక ఎప్పుడూ చేరుతుంది. కువ్వే చుట్టూ అలాటి మూకే చేరింది. అటగతైలూ, పాటగతైలూ, స్తోత్రపాఠాలు చెప్పే స్నేహితులూ సగం డబ్బు తినేసిన మీదట కువ్వే తన స్వస్థలానికి తిరిగి పోదామనుకున్నాడు.

కాని అందుకు ఒక అవాంతరం వచ్చింది. మధ్య చీనాలో చక్రవర్తి పరిపాలన మీద తిరుగుబాట్లు సాగాయి. ఆ పరిస్థితిలో డబ్బు వెంట పెట్టుకుని ప్రయాణించటం మంచిది కాదని నలుగురూ సలహా ఇచ్చారు. కువ్వే చేసేదిలేక రాజధానిలోనే ఉండిపోవలసి వచ్చింది.

నువ్వు అధికారంలో స్థిరపడి, డబ్బు చేసు
కోవటం ప్రారంభించే లోగానే ఏదో సాకు
పెట్టి నిన్ను పదవి నుంచి తొలగించి, దాన్ని
మరొకరికి అమ్మేస్తారు," అన్నాడు చాంగ్.

కువో నవ్వి, "అయ్యా, నాకీ పదవిలో
డబ్బు అవసరం లేదు. ఇంటి వద్ద నాకు
కట్టుకుపోయినంత డబ్బు ఉన్నది. నేను
క్లిర్తి కోసమే ఈ పదవి కోరుకుంటున్నాను.
రెండు నెలల పాటు నగరపాలకుడుగా
ఉన్నా నా తరవాత తరాల వాళ్ళకు
ఆ క్లిర్తి దక్కుతుంది," అన్నాడు.

"సరే, నీ యిష్టం," అన్నాడు చాంగ్.

చాంగ్ సహాయంతోనే కువో ఒక మారు
మూల రాష్ట్రంలో ఉన్న నగరానికి పాలనాధి
కారిగా ఉత్తరువు సంపాదించాడు. ఈగల

లాగా అతని చుట్టూ ముసిరే వాళ్ళు అతని
గౌరవార్థం అతని చేతనే అంతులేని
విందులు చేయించారు. వాటితో కువోకు
తల తిరిగిపోయింది. అతనికి అప్పడే ఉన్న
తాధికారి కళ వచ్చేసింది.

కువో తన మిత్రులకందరికీ విడ్డోలు
చెప్పి తన స్వస్థలానికి వచ్చి చూసేసరికి
అతనికి గుండె జారిపోయింది. నది ఎప్పటి
లాగే ప్రవహిస్తున్నది గాని, దాని ఒడ్డున
ఉండవలసిన గ్రామం లేదు. అక్కడ రాళ్ల
గుట్టలున్నాయి. తిరుగుబాటుదార్లు ఇళ్ళన్ని
టినీ ధ్వంసం చేసేశారు. వాళ్ళు ఊరంతా
కొల్లగొట్టి, ఇళ్ళన్నీ పడగొట్టి, చంపిన వాళ్లను
చంపి, దొరికిన వాళ్ళను బానిసలుగా పట్టుకు
పోయారు. చాలామంది పారిపోయారు.

కువే తన ఇల్లుండిన ప్రదేశాన్ని పోల్చు కోలేకపోయాడు. తిరుగుబాటుదార్లు తన తమ్ముణ్ణి చంపారనీ, తన చెల్లెలిని ఎత్తుకు పోయారనీ తెలిసింది. ఆ పిల్ల గతి ఏమయిందీ తెలియరాలేదు. అతని ముసలి తల్లి దూరంగా ఒక గుడిసెలో కుండపెంకులతో కాలం వెళ్ళబుచ్చుతున్నట్టు విని, కువే అక్కడికి వెళ్ళాడు.

కొడుకును చూడగానే ముసలి తల్లి బావురుమన్నది. "నువ్వు రావటం ఇంకా కొంచెం అలస్యమైతే నేను ప్రాణాలతో కనిపించేదాన్ని కాదు, నాయనా!" అన్నదామె.

"మన కష్టాలు తీరాయమ్మా! జరిగినదేదో జరిగింది. నేను నగరపాలకుడి పదవి సంపాదించాను. మనం అక్కడికే వెళ్ళి

సుఖంగా బతుకుదాం," అన్నాడు కువే. తల్లిని ఓదార్చుతూ.

ఈ మాటతో ముసలిదానికి ప్రాణం తిరిగి వచ్చినట్టయింది. కువే పదవిస్వీకారం చేసే లోపల పెళ్ళి చేసుకుందామనుకున్నాడు. కాని ఊరు నాశనం కావటంతో ఆ అవకాశం పోయింది.

తల్లి కొడుకులు పడవలో ప్రయాణమై యుంగ్‌చౌ నగరం చేరారు. అక్కడ నది ఉత్తర తీరాన బౌద్ధులకు చెందిన తుషిత మతం ఒకటి ఉన్నది. ఆ మతంలోని సన్యాసులు ఉన్నతాధికారి వచ్చినట్టు విని, స్వాగతమివ్వటానికి వచ్చారు.

కువే ప్రయాణిస్తున్న పడవను ఒడ్డున ఉన్న ఒక బ్రహ్మాండమైన మర్రిచెట్టుకు

కట్టి, ఆ రాత్రి తల్లి కొడుకులు ఆ పడవ లోనే నిద్రపోయారు. ఆ రాత్రి బ్రహ్మాండ మైన తుపాను వచ్చింది. ఆ గాలికి ఆ పురా తనమైన మురిచెట్టు పడవ మీద విరుచుకు పడిపోయింది. పడవ పైభాగం తునాతునకలై పోయింది.

కువేకు నావిక విద్యలన్నీ తెలుసును. అతను తన తల్లిని పడవ నుంచి రక్షించి, మతం వద్దకు తీసుకుపోయాడు. కాని రాత్రి వేళ మతద్వారం మూసి ఉన్నది. తలుపు ఎంత తట్టినా ప్రయోజనం లేకపోయింది. తల్లి కొడుకులు తెల్లవార్లూ వానకు తడుస్తూ ద్వారం వద్దనే ఉండిపోయారు.

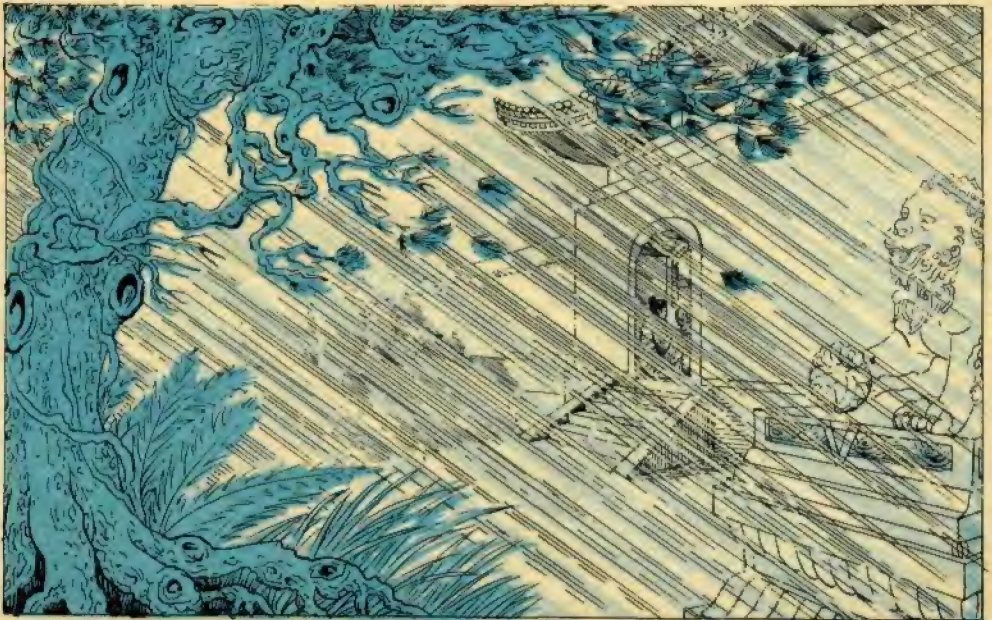
తెల్లవారి మతం తెరిచారు. కువే తన తల్లితో సహా లోపలికి రాగానే మరాఠిపతి

వారిద్దరినీ చూసి, "దొంగలు దోచుకోలేదు గద!" అన్నాడు. కువే ఆయనకు పడవ ప్రమాదం మాట చెప్పాడు.

మరాఠిపతి ఆ తల్లి కొడుకులకు ఒక గది చూపించి, కువే కొరిన మీదట అక్కడి నగరపాలకుడికి మనిషి ద్వారా కబురు పంపాడు. కాని కువే తల్లి జబ్బుపడి, రెండు రోజుల అనంతరం మరణించింది.

అక్కడి నగరపాలకుడు కువేకు అన్ని విధాలా సహాయపడి, కువే తల్లికి ఘనంగా ఉత్తరక్రియలు జరిగేటట్టు చూశాడు.

కాని ఇప్పుడు మరొక కొత్త బెడద వచ్చి పడింది. చీనా వారి ఆచారం ప్రకారం తల్లిని పోగొట్టుకున్న వాడు మూడేళ్ళ పాటు మైల పట్టాలి. ఈ మూడేళ్ళూ అతను పడవి

స్వీకరించటానికి లేదు. అతనికి హెూదా ఏమీ లేదనీ, డబ్బు కూడా ఏమీ లేదనీ, అతని కున్నదంతా అధికార పత్రాలతో సహా నది పాలయిందనీ తెలిసి బొద్దసన్యాసులు అతన్ని గౌరవించటం మానేసి, మతం నుంచి వెళ్ళగొట్టారు.

అతను యుంగ్‌చౌ రేవు అధికారి ఇంట తలదాచుకోవలసి వచ్చింది. అతన్ని పోషించటం రేవులోని నావికులకు ఏమాత్రమూ ఇష్టం లేకపోయింది.

"నేను నగర పాలకుడు కాబోయేవాణ్ణి. మీరు నన్ను గౌరవించాలి. అమర్యాదగా చూడటం భావ్యం కాదు," అని కువో నావికులతో అన్నాడు.

"చక్రవర్తులైతేమటుకేం? పదవి లేని వాడికి తిండి పుట్టదు," అన్నారు వాళ్ళు.

బతకటం దుస్సాధ్యమై కువో అక్కడి నగర పాలకుడి వద్దకు వెళ్ళి సహాయం అడిగాడు.

"నేను నీ పరిస్థితి చూసి జాలిపడి ఒక సారి సహాయం చేశాను. నువ్వు నగరపాల

కుడుగా నియోగించబడ్డట్టు నాకేమిటి నమ్మకం? నీ అధికార పత్రాలేవి? నన్ను ఇలా వీడిస్తే చావగొట్టిస్తాను. వెళ్ళు," అన్నాడు నగరపాలకుడు.

కువో రేవు అధికారి దగ్గరికి తిరిగి వచ్చి, "నాకు బతుకుతెరువు ఏమిటి?" అని విద్యాడు.

"నువ్వు ఏం చెయ్యగలవు? ఏది చెయ్యగలిగితే అదే బతుకుతెరువు," అన్నాడు రేవు అధికారి.

"నాకు పడవలు నడపటం తప్ప ఏమీ చేత కాదు," అన్నాడు కువో.

రేవు అధికారి అతనికి పడవలు నడిపే పని ఇచ్చాడు. కొంతకాలానికి మూడేళ్ళ మైల ముగిసింది. ఈ లోపల కువోకు నావి కుడి వాలకం వచ్చేసింది. అతను నగర పాలకుడి పదవి స్వీకరించటానికి వెళ్ళా లని ప్రయత్నించలేదు. అతనికి పదవి వ్యామోహం పూర్తిగా పోయింది. నావికుడి జీవితమే అతనికి అన్నివిధాలా సుఖవంతంగా తోచింది.

యక్షపర్యతం

11

[కొండప్రాంతాన్ని చేరిన ఖడ్గ జీవదత్తులకు, బందిపోటు వాళ్ళు వెంటవున్న స్వర్ణాచారి కనిపించాడు. అతడి వెంట వాళ్ళు కొండపైకి పోయారు. అ సమయంలో ఒక బందిపోటు వాడు వాళ్ళ దగ్గరకు పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి, అరణ్యంలో వెటకుపోయిన వాళ్ళనాయకుడు సమరబాహుణ్ణి సరమాంసభక్షకులు పట్టుకున్నారని చెప్పాడు. తరవాత—]

బందిపోటు వాడు చెప్పిన మాటలు వింటూంటే, ఖడ్గ జీవదత్తులకు ఎక్కడ లేని ఆశ్చర్యం కలిగింది. ఇన్ని రోజులుగా వాళ్ళు అరణ్యంలో ఎంతో దూరం ప్రయాణించారుగాని, ఎక్కడా వాళ్ళకు సరమాంసభక్షకులు తారసపడలేదు. తినేస్తారో అదంతా తరవాత చూద్దాం. నువ్వు ముందు కాలయాపన చెయ్యకుండా జరిగిందేమిటో చెప్పు!" అన్నాడు.

"అయ్యా, మేం పెందరాళే అరణ్యానికి వేటకు పోయి, అదృష్టం కొద్దీ ఒక లేడి దొరకగా దాన్ని చంపి ఇళ్ళకు తిరిగి వస్తున్నాం. దారిలో ఒక చోట పులి గాండ్రంపూ, ఒక మనిషి కేక పెట్టిన ధ్వని వినిపించింది. మేము ముగ్గురం అటుకేసి

జీవదత్తుడు ఒక క్షణకాలం పూరుకుని బందిపోటువాడితో, "మీ నాయకుణ్ణి వాళ్ళు కాల్చుకు తింటారో లేక పచ్చి పచ్చిగానే

7

ధరించిన వాళ్ళు చెట్ల చాటునుంచి హఠాత్తుగా వచ్చి మీద పడి హామ్యల్ని పట్టుకున్నారు. వాళ్ళ నాయకుడు మాత్రం పూర్తిగా కనిపించకుండా ఒక ఎలుగు బంటితల తగిలించుకుని వున్నాడు. వాడు నన్ను చూసి తన అనుచరులతో, 'ఒరే, వీడు పులిపిల్లను చాలా ఒడుపుగా పట్టాడు, తెలివీ, సాహసం వున్న వాడిలా కనిపిస్తున్నాడు. మనలో కలుపుకుందాం, ఎలుగు చర్మాలు కట్టండి!' అన్నాడు. ఆ వెంటనే వాడి అనుచరులిద్దరు నాకు ఎలుగుచర్మాలు కట్టారు. మా నాయకుడికీ, చొరికిన నాతోటి వాడికీ మాత్రం చేతులకు అళ్ళుకట్టి, నన్ను పులిపిల్లతో వెంటరమ్మన్నారు. నేను...."

బందిపోటువాడి మాటలకు అడ్డొస్తూ జీవదత్తుడు, "నువ్వు అదృష్టవంతుడివిరా! పారిపోకుండా వాళ్ళతో నే వున్నట్టయితే, ఏదో ఒకనాడు ఆ అదిమవాసులకు నాయకుడివయేవాడివి!" అన్నాడు.

ఆ మాటలకు ఖడ్గవర్మతోపాటు, స్వర్ణాచారీ పక్కనవున్న వాళ్ళూ—అంతా పెద్దగా నవ్వారు. బందిపోటువాడు కూడా చిరునవ్వు నవ్వి, "కొంతదూరం పోయింతరవాత నా చేతుల్లో వున్న పులిపిల్లను ఎలుగు బంటితల పెట్టుకున్న వాడి మీదికి విసిరివేశాను. అది వాడి భుజాల మీద పడుతూనే, వాడి గొంతు పట్టుకున్నది. వాడు

వెళ్ళాం. ఒక చోట ఒక అదిమవాసుడూ, పులి కనిపించినై. అదిమవాసుడు పులి కాళ్ళకింద చచ్చిపడి వున్నాడు. పులి గుండెల్లో వాడు గుచ్చిన ఈటె వున్నది. పులి చచ్చిందన్నమాట! కాని సమీపంలో ఒక పులి పిల్ల గోలగా అరుస్తూ తిరుగుతున్నది," అన్నాడు బందిపోటువాడు.

"బహుశా, అది ఆ చచ్చినపులి పిల్ల అయి వుంటుంది! ఆ తరవాత ఏం జరిగింది?" అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"మా నాయకుడు ఆ పులిపిల్లను తీసుకుపోయి పెంచుదాం అన్నాడు. నేను నక్కతూ పోయి దాన్ని పట్టుకున్నాను. ఇంతలో పదే పన్నెండు మంది ఎలుగుబంటి చర్మాలు

దానితో పెనుగులాడే సమయాన, సహాయం కోసం వాడి మిత్రులంతా వాడి దగ్గరకు పోయారు. నేను అదే అదనసుకుని యిక్కడికి పారిపోయి వచ్చాను," అన్నాడు.

"ఘనకార్యమే చేశావ్! స్వర్ణాచారీ, మనం ఆ అదిమవాసుల స్థావరానికి పోయి, బంది పోట్ల నాయకుడు సమరబాహును బంధ విముక్తుణ్ణి చేద్దామంటావా?" అని అడిగాడు జీవదత్తుడు.

స్వర్ణాచారీ జవాబివ్వటోయేంతలో, అప్పటివరకూ ఒక ఎత్తయిన రాతి మీద నిలబడి అరణ్యం కేసి చూస్తూన్న బంది పోటు వాడొకడు, రాతి మీది నుంచి ఎగిరి కిందికి దూకి, ఖడ్గ జీవదత్తులున్న చోటుకు పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి, "అయ్యా, మన

కొండ కింది అరణ్యంలో చాలామంది అదిమ వాసులు డప్పలూ, తప్పెట్లూ వాయిస్తూ, ఎలుగుబంట్లతో నాట్యం చేయిస్తూ వస్తున్నారు," అని చెప్పాడు.

"మనకేసి వస్తున్నారా లేక అరణ్యంలో వాళ్ళ దారినా వాళ్ళు పోతున్నారా?" అంటూ ఖడ్గ జీవదత్తులు వెళ్ళి అరణ్యం కేసి చూశారు.

బందిపోటువాడు చెప్పినదాంట్లో అబద్ధం ఏమీలేదు. తప్పెట్లూ, డప్పలూ మోగిస్తూ, పెంపుడు ఎలుగుబంట్లతో పాటు తామూ చిందులువేస్తూ అరణ్యానికి అడ్డం పడిపోతున్న అదిమవాసులు పది పన్నెండు మంది కన్న ఎక్కువలేరు. వాళ్ళకు ముందుగా బంది అయిన సమరబాహుణ్ణి, అతడి అను

చరుణ్ణి ఒక అదిమవాసుడు తాడుకట్టి తీసుకుపోతున్నాడు.

“ఖడ్గా, ఈ అదిమవాసులు మనం వున్న కొండ కేసికాక, అరణ్యంలో ఎక్కడోవున్న వాళ్ళ స్థావరానికేసి పోతున్నట్టున్నది. వీళ్ళు సరభక్షకులైతే మాత్రం సమర బాహును మనం రక్షించలేం,” అన్నాడు జీవదత్తుడు.

స్వర్ణాచారి అక్కడికి వచ్చి తలవంచి కొండ దిగువనున్న అరణ్యంకేసి చూసి, అదిమవాసుల్ని, వాళ్ళవెంట బందీగావున్న సమరబాహుణ్ణి గుర్తించి ఆదుర్దాగా, “ఖడ్గ జీవదత్త ప్రభువుల్లారా! మీరు ఎలా అయినా సమరబాహుణ్ణి ఆ దుర్మార్గుల బారినుంచి

కాపాడాలి. ఎలుగుబంటుతో నాట్యం చేయిస్తూ, తాము వాటితోపాటు గెంతుతూ అరణ్యంలో తిరిగే యీ భయంకరుల చేతుల్లో అతడు ఎంతోకాలం జీవించి వుండటం కష్టం,” అన్నాడు.

“స్వర్ణాచారి, నువ్వు కోరుతున్నావు గనక, మేం సమరబాహుణ్ణి రక్షించే ప్రయత్నంచేస్తాం. మేము ఆ అదిమవాసుల్ని వెంబడించిపోయి అతణ్ణి విడిపించటానికి కొంతకాలం పట్టుతుందిగదా. ఈ లోపలే వాళ్ళు అతణ్ణి చంపటం జరిగితే, అది మీ నాయకుడి ఆయుష్కాలం తీరినందున జరిగిన దైవసంఘటనగా భావించాలి,” అన్నాడు జీవదత్తుడు.

“ప్రభువుల్లారా! అందుకే ఆలశ్యం కాకుండా సమరబాహుడి అనుచరు లందర్నీ మీకు సాయంగా పంపుతాను. మీరు ఆ క్రూరుల్ని యిక్కడే పట్టుకుని సంహరించి, సమరబాహుణ్ణి బంధవిముక్తుణ్ణి చేయండి,” అన్నాడు స్వర్ణాచారి.

స్వర్ణాచారి ముందు వెనుకలు ఆలోచించకుండా ఉద్రేకపడిపోతూ అన్నమాటలకు జీవదత్తుడు నవ్వి, “స్వర్ణాచారి, నువ్వనే ఆ క్రూరుల్ని అంత తేలిగ్గా సంహరించటం సాధ్యం అవుతుందనుకోకు. మనం దాడి కొచ్చాం అని తెలియగానే వాళ్ళు పారిపోవచ్చు లేకపోతే సమరబాహును

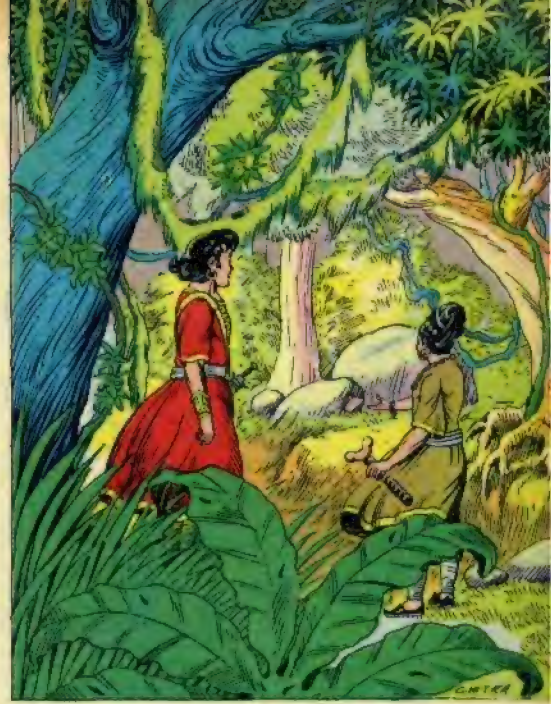
అక్కడికక్కడే చంపినా చంపవచ్చు.... ఎందుకీ అనవసర కాలయాపన! మేము యిప్పుడే బయలుదేరి పోతున్నాం," అన్నాడు.

ఆ తరవాత ఖడ్గ జీవదత్తులు కొండ దిగి అరణ్యంలో ప్రవేశించారు. వాళ్ళకు ముందు పోతున్న ఆదిమవాసులు కంటికి కనిపించక పోయినా, వాళ్ళు తప్పెట్లూ, కొమ్ముబూరలూ ఊదుతూ చేస్తున్న గోల మాత్రం వినిపిస్తూనే వున్నది.

ఒక పావు గంటకాలం ఖడ్గ జీవదత్తులు సాధ్యమైనంత వేగంగా నడుస్తూ, ఆదిమ వాసులను కలుసుకుని, హఠాత్తుగా వాళ్ళను వెనకనుంచి బాణాలతో కొట్టి చెల్లాచెదురు చేయాలని ప్రయత్నించారు. కాని, వాళ్ళు అరణ్యవృక్షాల చాటున యిప్పుడు కనబడి, అంతలోనే కనబడుండా మాయంకాసాగారు.

"ఖడ్గా, మనం యీ ఎలుగుబంటి చర్మాలవాళ్ళను వాళ్ళ నివాసస్థానంలోనే పట్టుకుని హతమార్చవలసిందే తప్ప మరో మార్గం లేనట్టున్నది. ఈ కీకారణ్యంలో మనం వాళ్ళను త్వరగాపోయి కలుసుకోవటం ఎట్లా?" అన్నాడు జీవదత్తుడు నిరుత్సాహంగా.

ఖడ్గవర్మ ఏదో జవాబివ్వబోయేంతలో, అంతవరకూ దూరంగా వినబడుతున్న తప్పెట్లూ, డప్పులమోతలూ హఠాత్తుగా అగి

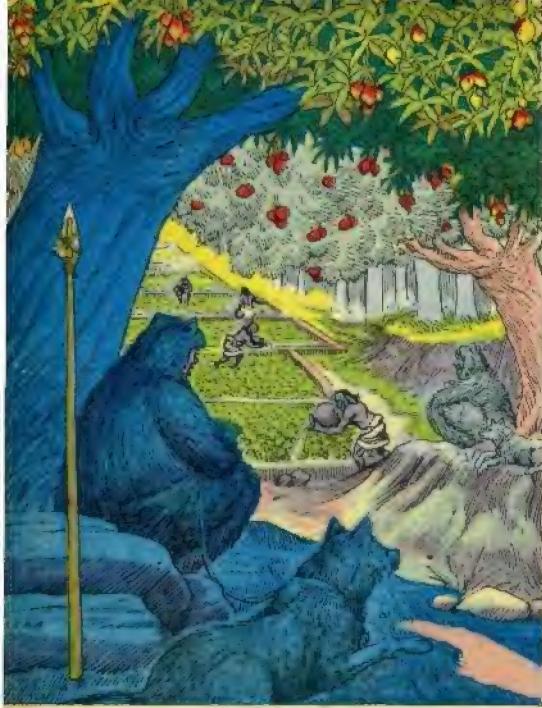

పోయినై. అరణ్య ప్రాంతమంతా ఒక్కసారిగా నిశ్శబ్దమైపోయింది.

"ఖడ్గా, ఏం జరిగివుంటుంది? ఆదిమ వాసులందరినీ ఒక్కసారిగా ఏ రాక్షసుడో పట్టుకుని మింగలేదుగదా!" అన్నాడు జీవదత్తుడు ఆశ్చర్యపడుతూ.

"ఇదేదో వింతగా నేవుంది! ఇప్పటి వరకూ మనం వాళ్ళుచేసే ధ్వనుల్నిబట్టి, ఎటుపోతున్నారో ఊహించి వెంబడిస్తున్నాం. ఇప్పటికీ వాళ్ళను వెతికిపట్టుకోవటం ఎలా?" అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

అంతలో దాపులనున్న చెట్ల వెనకనుంచి ఒకేసారి రెండు మూడు తోడేళ్ళు అరిచిన శబ్దం వినిపించింది. ఆ అరుపులు వింటూనే

జీవదత్తుడు, "ఇదీ వింతగానే వుంది! పట్ట పగలు మనుషులు సంచరించే యీ ప్రాంతాలలో తోడేళ్ళు కూరుటమా! అందుకేదో కారణం వుండివుంటుంది. పద చూద్దాం!" అంటూ గుబురు చెట్ల కేసి దారితిశాడు.

ఖడ్గ జీవదత్తులు చెట్లను సమీపించి, నేలబారుగా వున్న వాటి కొమ్మలచాటున నిలబడి ముందుకు చూశారు. అక్కడ చాలా వికాలమైన పంటపొలం ఒకటి కనిపించింది. అందులో కొంత భాగాన రక రకాల కూరగాయల మొక్కలు ఏవుగా పెరిగివున్నవి. మిగిలిన ప్రదేశం అంతా ఫలవృక్షాలతో కంటికి యింపుగా కనబడుతున్నది. కాని ఖడ్గజీవదత్తుల దృష్టిని

మాత్రం యివేమీ అంతగా ఆకర్షించలేదు. వాళ్ళు అక్కడ పళ్ళచెట్లకూ, కూరపాదులకూ నీళ్ళుతెచ్చి పోస్తున్న నలుగురు అనాగరిక మనుషుల్ని, చెట్లకింద తోడేళ్ళను పెట్టుకుని కూర్చునివున్న ఇద్దరు ఎలుగు బంటి చర్మాలు ధరించిన వాళ్ళనూ చూసి చాలా వింతపడ్డారు. తోడేళ్ళ అరుపులకు కారణం ఏమిటో వాళ్ళకు యిప్పుడు అర్థమైపోయింది.

"ఖడ్గా, ఈ ఎలుగుబంటు జనం యిక్కడ అరణ్యంలో కొంతభూమి దున్ని వ్యవసాయం చేస్తున్నారు. వాళ్ళు పని చేయిస్తున్న మనుషులు మరొక జాతివాళ్ళలా కనిపిస్తున్నారు. వాళ్ళు వీళ్ళకు బానిసలైవుంటారు," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"అందులో సందేహంలేదు. ఆ బానిసలు పారిపోకుండా కాపలాకే యీ తోడేళ్ళను వీళ్ళు ఉపయోగిస్తున్నట్టున్నది. పానకంలో పుడకలాగా వీళ్ళు మనకు అడ్డపడ్డారేం? సమరబాహును బంధించిన ముఠా అయిపూ అజాలేకుండా పోయింది," అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

ఖడ్గ జీవదత్తులు యిలా మాట్లాడుకుంటున్నంతలో కూరపాదులకు నీళ్ళు తెస్తున్న బానిస ఒకడు అటూయిటూ తలతిప్పి చూస్తూ, పొదుల వెనగ్గా నక్కినడుస్తూ ఒక చెట్టు కింద కూర్చుని కునికిపాట్లువదుతున్న

ఎలుగుబంటి చర్మాలవాణ్ణి సమీపించ
సాగాడు. వాడు నడుస్తున్నతీరు ఖడ్గ జీవ
దత్తులకు చాలా ఆనుమానం కలిగించింది.

"ఖడ్గా, ఆ బానిసవాడు, ఎలుగుబంటు
మనిషిని హతమార్చే ప్రయత్నమేదో చేస్తు
న్నట్టు కనబడుతున్నది. అరెరె! వాడు..."
అంటూ అగిపోయాడు జీవదత్తుడు.

బానిసవాడు, తనకు కాపలావున్న
ఎలుగుబంటి వాడి వెనక్కుపోయి నీళ్ళ
కుండలో నుంచి చప్పున ఒక పెద్ద రాయిని
బయటికి తీసి, దానితో కాపలావాడి తలమీద
గట్టిగా ఒక బాదుబాదాడు. దెబ్బతింటూనే
కాపలావాడు ఒక కేకపెట్టి ముందుకు పడి
పోయాడు. అదే సమయంలో బానిసవాడు
పరిగెత్తి, అరణ్యంలో ప్రవేశించాడు.

తనతోటి కాపలావాడు పెట్టిన చావుకేక
వింటూనే, వాడి అనుచరుడు అటుకేసి
చూసి జరిగినదేమిటో గ్రహించి పారిపోతున్న
బానిసవాడి మీదికి పెంపుడు తోడేళ్ళను
ఉసికొల్పాడు. తోడేళ్ళు రెండూ భయం
కరంగా అరుస్తూ, బానిసవాడు పారిపోయిన
వైపుకు పరిగెత్తినై. వాటి వెనక్గా ఎలుగు
బంటివాడు కేకలు పెడుతూ అరణ్య
వృక్షాల్లోకి పోయాడు.

"ఖడ్గా, సమరబాహు అదృష్టంకొద్దీ మనం
యిక్కడికి రావటం జరిగింది. 'పారిపో
కుండా యిక్కడవున్న యీ ముగ్గురు బాని
సల్ని అడిగిచూస్తే, ఎలుగుబంటివాళ్ళు
నివాసస్థానం మనకు తెలిసిపోతుంది,'"
అంటూ జీవదత్తుడు చెట్లచాటు నుంచి

బయిటికివచ్చి, కూరపాదుల మధ్య నిలబడి దిక్కులు చూస్తున్న వాళ్ళను కేక వేసి పిలిచాడు.

ఆ కేక వింటూనే బానిసవాళ్ళు ఆదిరిపడి జీవదత్తుడి కేసి చూశారు. పక్కనేవున్న ఖడ్గవర్మ వాళ్ళను దగ్గరకు రమ్మన్నట్టుగా చేయెత్తి సాంజుచేశాడు. ఆ మరుక్షణం బానిసలు ముగ్గురూ కూడబలుక్కున్నట్టు చప్పున వెనుదిరిగి అరణ్యంలోకి పరిగెత్తారు.

జీవదత్తుడు పెద్దగా నవ్వుతూ, "ఖడ్గా, మనం దారితప్పి మతిమాలిన మనుషుల మధ్యకు వచ్చినట్టుంది. తమను కాపలా కాసేవాడు పారిపోతున్న బానిసవాడి వెంట అరణ్యంలోకి పోయినా, యింకా యీ ముగ్గురు బానిసలూ ఏం జరగనట్టు కూరపాదులకు నీళ్ళు పోస్తూనే వున్నారు. కాని, మనను చూస్తూనే దయ్యాల్ని చూసినట్టు పారిపోయారు!" అన్నాడు.

"ఇప్పుడు మనం ఏంచేసేట్టు? పారిపోయిన బానిసవాడి వెంటపడిన పెంపుడు తోడేళ్ళ అరుపులు వినబడుతున్నవా? పద,

అరణ్యంలోకి పోతే, సమరబాహుణ్ణి పట్టుకు పోతున్న ఎలుగుబంటు ముఠా కనబడుతుందేమో!" అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

ఖడ్గ జీవదత్తులు తిరిగి అరణ్యంలోకి వచ్చారు. వాళ్ళు తోడేళ్ళ అరుపులు వినబడుతున్న వైపుకు బయలుదేరి కొంత దూరం వెళ్ళేసరికి, హఠాత్తుగా తప్పెట్లూ, డప్పులూ ఒక్కసారిగా మోగిన ధ్వని వినబడింది. ఖడ్గ జీవదత్తులు ఆ ధ్వనులు వచ్చిన వైపుకు తలలు తిప్పిచూశారు. దూరంగా చెట్ల చాటునుంచి నల్లనిపాగ లేచి, ఆకాశం మీదికి ఎగబాకుతున్నది.

"ఖడ్గా, ఆ పాగకు, ఎలుగుబంటు ముఠావాళ్ళు, సమరబాహుణ్ణి కాల్చుకు తినేందుకు వెలిగించిన మంట కారణం కాదుగదా?" అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"అంతే కావచ్చు! త్వరగా అక్కడికి పోవటం మంచిది," అంటూ ఖడ్గవర్మ కత్తిదూశాడు. ఆ వెంటనే వాళ్ళిద్దరూ పాగ లేస్తున్న ప్రదేశంకేసి, అరణ్యానికి అడ్డంపడి పరిగెత్తసాగారు. —(ఇంకావుంది.)

ఆరిన పగ

పట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టు వద్దకు తిరిగివెళ్ళి, చెట్టు పైనుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే మౌనంగా శ్మశానం కేసి నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, “రాజా, నువ్వు ఎవరి కోసం ఈ అపరాధి వేళ ఇలా శ్రమపడు తున్నావో తెలియదు. కాని ఈ లోకంలో ఏ కారణమూ లేకుండానే మిత్రులు శత్రు లవుతారు, శత్రులు మిత్రు లవుతారు. దానికి తార్కాణంగా నీకు భీముడి కథ చెబుతాను, శ్రమ తెలియకుండా విను,” అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు:

విక్రమపురాన్ని పరిపాలించిన విక్రమ వర్మ రాజ్యపాలనలో అత్యంత సమర్థుడు. ప్రజలను అతను ఎంత బాగా కనిపెట్టి ఉండే వాడంటే, ప్రజలకు అతని మీద అంతులేని విశ్వాసం, ఎక్కడలేని భక్తి ఉండేది. అతని అబ్బ అయితే చాలు వాళ్ళు

చేతాళ కథలు

నిప్పులో దూకటానికి కూడా సిద్ధంగా ఉండేవారు.

ఇది చూసి పొరుగు రాజు, దేవరాజు అనేవాడు, ఏ మాత్రమూ సహించలేక పోయాడు. దేవరాజు ఏలే దేశంలో దేవరాజును గురించి చెప్పకునే వారులేరు, కాని విక్రమవర్మను గురించి చెప్పకునే వారు చాలామంది ఉన్నారు. దేవరాజు పాలనలో అన్ని ఈతి బాధలే. అతను విక్రమపురాన్ని యుద్ధంలో జయించ లేడు. విక్రమపురంలో అరాజకం పెచ్చరిల్లితేనే గాని యుద్ధంలో అది ఓడిపోదు.

అందుకని దేవరాజు బాగా ఆలోచించి ఒక ఎత్తువేశాడు.

రెండు రాజ్యాలకూ మధ్య ఉండే అరణ్యాలలో ఆటవికుల ముఠాలు అనేకం ఉండేవి. ఆ ముఠాలవాళ్ళు అరణ్యం మీదనే అన్నిటికీ ఆధారపడి, ప్రశాంతంగా జీవిస్తూ ఉండేవారు. దేవరాజు అరణ్యంలో నివసించే ముఠాల నాయకులను రహస్యంగా రప్పించి, "అరణ్యమృగాల కన్న హీనంగా బతుకుతున్నారు మీరు. మిమ్మల్ని చూస్తే జాలివేస్తున్నది. అవతల విక్రమపురం భూలోక స్వర్గం లాగున్నది. అక్కడి సంపదను కొల్లగొట్టితే మిమ్మల్ని అడ్డెదెవరు? అంతగా విక్రమవర్మ మీ మీదికి దళాలను పంపితే మా సరిహద్దులోకి పారి పోయి రండి. నేను మీకు ఆశ్రయం ఇస్తాను. మీ పరాక్రమాన్ని వినియోగించి మీరు మరింత సుఖంగా బతకాలన్నదే నా కోరిక," అన్నాడు.

దేవరాజు ఇచ్చిన భరవసాతో అరణ్య వాసులు దొంగల ముఠాలుగా తయారై విక్రమపురాన్ని దోచటం ప్రారంభించారు.

ఈ దొంగతనాలు ఒక ఉద్యమంగా సాగుతున్నాయని గ్రహించి విక్రమవర్మ దొంగలను పట్టే పని ప్రజలందరిదీ అని ప్రకటించాడు. ప్రజలు ముఠాలుగా ఏర్పడి గస్తీలు కాసి, అనేక మంది దొంగలను పట్టుకున్నారు. రాజు అందరు దొంగలనూ దేశ శత్రువులుగా ప్రకటించి ఉరితీయించాడు.

తరవాత ఆయన అరణ్యంలో ఉండే ప్రజలకు ఒక సందేశం పంపాడు: "మీ స్వేచ్ఛకు మేము ఎప్పుడూ ఎలాటి భంగమూ కలిగించము. మీరు కావాలంటే మా రాజ్యంలో పౌరులుగా ఉండవచ్చు. కాని మీరు దొంగలుగా మా రాజ్యపు సరిహద్దు లోకి వస్తే మీకు మరణదండన తప్పక విధిస్తాను."

అకస్మికంగా ప్రారంభమైన దొంగతనాలు అకస్మికంగానే నిలిచిపోయాయి. దేవరాజు ఆశించినట్టు విక్రమపురంలో ఎలాంటి అరాజకం తలఎత్త లేదు. అరణ్య వాసులు విక్రమవర్మ వైఖరి సమంజసంగా ఉన్నదనీ, తప్పంతా తమ వాళ్ళదేననీ గ్రహించారు.

కాని అలా సరిపెట్టుకొని వాడు ఒక డున్నాడు. వాడి పేరు భీముడు. విక్రమ పురానికి చాలా సమీపంలో ఉన్న అరణ్య ప్రాంతంలో ఈ భీముడూ, వాడి అన్న రాముడూ నివసిస్తూ ఉండేవాళ్ళు. రాముడు అరణ్య వాసులతోనే తిరుగుతూ, వారు చేసే పనులే చేస్తూ, ఇంచుమించు అట వికుడిలాగే జీవించేవాడు. భీముడు మాత్రం అడవిలో కట్టెలు కొట్టి, విక్రమపురంలో అమ్మి, తనకు కావలసిన వస్తువులు అక్కడి దుకాణాలలో కొనుక్కుని ఇంటికి తిరిగి వస్తూండేవాడు.

భీముడికి నగర జీవితం తెలుసు. నగరంలో వాడికి కొందరు పరిచితులూ, స్నేహితులూ ఉండేవాడు.

అరణ్యంలో వాళ్ళు నగరంలో దొంగ తనాలు ప్రారంభించినప్పుడు రాముడు వాళ్ళతో చేరి, పట్టుబడిపోయి, ఉరిశిక్ష అనుభవించాడు. ఉద్రేక స్వభావం గల భీముడు, తన అన్నను ఉరి తీయించి నందుకు విక్రమవర్మ మీద పగపట్టి, ఆయనను హతమార్చి, తన అన్న అత్తకు శాంతి కలిగించటానికి పూనుకున్నాడు.

ఈ లోపల దేవరాజు కూడా అటువంటి నిర్ణయానికి వచ్చాడు. విక్రమపురంలో అరాజకం రాధని రూఢి కాగానే అతను విక్రమవర్మను చంపించటానికి ఒక సైనిక దళాన్ని ఒక యోధుడి నాయకత్వం కింద అరణ్యంలో ఏర్పాటు చేశాడు.

ఒకనాడు విక్రమవర్మ వేట కోసం కొద్ది పరివారంతో అరణ్యానికి వచ్చాడు. అ సంగతి తెలియగానే శత్రుసైనికులు ఆయనను ఎదిరించారు. మిగతా సైనికులు రాజు వెంట ఉన్న పరివారాన్ని చుట్టుముట్టి భయంకరంగా పోరాడుతుంటే, శత్రుయోధుడు రాజుతో కలియబడి కత్తి యుద్ధం ప్రారంభించాడు.

రాజు అరణ్యంలో ఫలాని ప్రాంతానికి వేటకు వెళ్ళాడని తెలియగానే విల్లూ, బాణాలూ తీసుకుని భీముడు అక్కడికి వెళ్ళాడు. అతను రాజును చూసేసరికి, రాజు యోధుడితో తీవ్రమైన కత్తి యుద్ధంలో నిమగ్నుడై ఉన్నాడు. భీముడు తీవ్రమైన బాణాన్ని ఎక్కుపెట్టి దాన్ని రాజుకు గురి చూసి వదిలాడు. కాని అది రాజుకు తగలక, రాజుతో పోరే శత్రుయోధుడికి తగిలి, వాణ్ణి అక్షణంలోనే చంపేసింది. గొప్ప ధైర్యశాలీ, ప్రతాపవంతుడూ అయిన తమ నాయకుడు చాపగానే శత్రుసైనికులు పారిపోయారు.

రాజు భీముణ్ణి తన వద్దకు పిలిపించుకుని, అతని సహాయానికి కృతజ్ఞత తెలుపుకుని, అతన్ని తన వెంట నగరానికి తీసుకుపోయి, తన అంగరక్షకుడుగా నియమించాడు. రాజును చంపి తన అన్న చావుకు పగ తీర్చుకునేటందుకు ఇప్పుడు ఇంకా

మంచి అవకాశం దొరికింది గదా అనుకుని భీముడు అ ఉద్వేగాన్ని స్వీకరించాడు.

దేవరాజు తన రెండవ ఎత్తు కూడా పారకపోయేసరికి మరొక ఎత్తు వేశాడు. అతను విక్రమవర్మ సేనాని వద్దకు తన చారుణ్ణి పంపి, "మీ రాజును మీరు హత్య చేసినట్లయితే విక్రమపురానికి మిమ్మల్ని రాజుగా అభిషేకిస్తాను. రాజు చచ్చిన అనంతరం ప్రజలలో తిరుగుబాటు జరిగితే దాన్ని అణచటానికి మీ సేనలూ, మా సేనలూ కలిసి పని చెయ్యవచ్చు. మీరు రాజుగా అభిషేకం పొందిన మీదట మనం స్నేహ పూర్వకమైన సంధి చేసుకుందాము. అది మన ఉభయరాజ్యాల క్షమానికి ఉపయోగ పడుతుంది," అని సందేశం అందజేశాడు.

రాజ్యలోభంతో విక్రమవర్మ సేనాని దేవరాజు వాగ్దానాలు నమ్మి, తన రాజును హత్య చేయనిచ్చించాడు. అతను ఒక నాటి రాత్రి పొద్దుపోయి, రాజుగారి శయనాగారం వద్దకు వచ్చి, రాజుగారితో రహస్యం మాట్లాడాలని కబురుచేశాడు. రాజు సేనాని మాట నమ్మి, అతణ్ణి శయనాగారం లోపలికి తీసుకువచ్చాడు.

ఈ లోపల భీముడు రాజును చంపే అవకాశం కోసం ఎంత ఎదురు చూసినా ప్రయోజనం లేకపోయింది. చివరకు అతను, రాజు శయనాగారంలో ఒంటరిగా వుండగా వెళ్ళి చంపటానికి నిశ్చయించాడు. సేనాని రాజుగారి శయనాగారం ప్రవేశించిన కొద్ది క్షణాలకు భీముడు వచ్చాడు. రాజుగారి

అంగరక్షకుడూ, రాజుగారిని ఒకసారి కాపాడినవాడూ గనక, ద్వారపాలకుడు అతన్ని అడ్డలేదు.

భీముడు శయనాగారం ప్రవేశిస్తూనే రాజుగారు సేనాని చేతిని గట్టిగా పట్టుకుని ఉండటమూ, సేనాని చేతిలో ఖడ్గం ఉండటమూ చూశాడు. అదే సమయమనుకుని భీముడు రాజు మీదికి తన కత్తిని బలంగా విసిరాడు. అది వెళ్ళి సేనాని గుండెలో గుచ్చుకున్నది.

తన ప్రాణం కాపాడినందుకు రాజు భీముణ్ణి ఆ క్షణంలో మెచ్చుకోవటమే గాక, మర్నాడు సభలో అతన్ని కొత్త సేనానిగా నియమించాడు.

అటు తరవాత భీముడు విక్రమవర్మను ఎంతో భక్తివిశ్వాసాలతో కొలుస్తూ తన అన్న చావుకు పగతీర్చుకునే ఉద్దేశాన్ని పూర్తిగా వదులుకున్నాడు.

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, "రాజా, భీముడు తన పగను ఎందుకు ఆరిపో నిచ్చాడు? రాజు తనకు పెద్ద పదవి ఇచ్చా

దనా? లేక తన పగతీరేయోగం లేదనా? రాజుకు దైవసహాయం ఏదో ఉన్నదనా? ఈ సందేహానికి సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావో నీ తల పగిలిపోతుంది," అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, "భీముడిలో మార్పుకు కారణాలు అనేక కావు. రాజుకు తన అన్న మీద పగ ఏదీ లేదని, రాజుకు దేశక్షమమే ప్రధానమని భీముడికి క్రమంగా తెలిసి వచ్చి ఉంటుంది. ఆయన ఎందరో దొంగలను ఉరితీయించాడు. అది తప్పవని అని అడవిలో వాళ్ళుకూడా అనలేదు. తాను ఎవరో కూడా తెలియకుండా ఆయన తనను సేనాని చేశాడు. అందుకు సగరంలో వాళ్ళు ఎవరూ అభ్యంతరం చెప్పలేదు. రాజు మీద అన్నిరకాల వారికీ ఉండిన విశ్వాసం భీముడికి కూడా కలిగిందనుకోవాలి," అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగం కలగ గానే బేతాళుడు శవంతో సహా మాయమై, తిరిగి చెబ్బెక్కాడు. —(కల్పితం)

ధారణ శక్తి

జిగన్మాతపండితరాయలు షాజహాను దర్శనం చేసుకుందామని ఢిల్లీ వెళ్ళి, దివాణం ముందు చాలా రోజులు పడిగాపులు కాచాడు.

ఒకనాడు పండితరాయలు బస చేసి ఉన్న సత్తంలో ఇద్దరు స్త్రీలు మాటామాటా పెంచుకుని, శిగపట్లకు దిగారు. ఇంతలో సిపాయిలు వచ్చి, వారిని విడదీసి, కలహానికి కారణం అడిగారు.

“అవే ముందు నన్ను తిట్టండి,” అని ఇద్దరు స్త్రీలూ ఒకరి మీద ఒకరు ఫిర్యాదు చేశారు.

“మీ పోట్లాటను మొదటి నుంచి చూస్తున్న వారెవరైనా ఉన్నారా?” అని సిపాయిలు అడిగితే, ఆ స్త్రీలు పండితరాయలును చూపించారు.

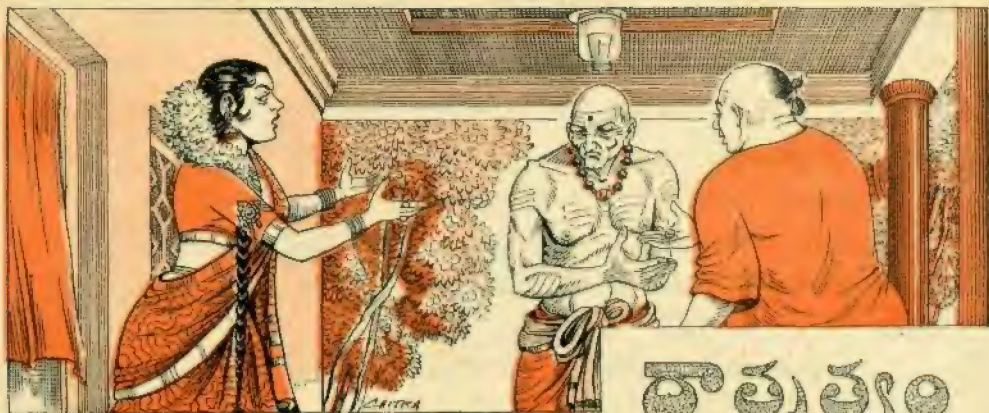
భటులు ఆ ముగ్గురినీ తీసుకుపోయి పాదుషా ముందు నిలబెట్టారు.

స్త్రీలు ఉర్దూ భాషలో పోట్లాడుకున్నారు. పండితరాయలు సంస్కృతంలో పాండిత్యం గల తెలుగువాడు. అతడికి ఉర్దూ రాదు. కాని ఆయన ఉర్దూలో స్త్రీల సంభాషణ అంతా పొల్లుపోకుండా ఏకరువు పెట్టాడు.

పాదుషాతో బాటు సభలోని వారంతా పరమాశ్చర్యం చెందారు. పండితరాయల ధారణ శక్తికి మెచ్చుకుని, షాజహాన్ ఆయనను తన అస్థానకవిగా నియమించి గౌరవించాడు.

—వలమేటి సుందరరామయ్య.

దాత్తుత్వం

చాలాకాలం క్రితం అక్షయపురంలో ధర్మ పాలు డనే. గొప్ప ధనికుడు ఉండేవాడు. ఆయన భార్య సులక్షణ. వారిద్దరూ ధర్మ బుద్ధి కలవారు. వారికి ఉసిరికచెట్టును పూజించే ఆచారం ఉండేది. వ్యాపారంలో అనేక లక్షలు గడించిన ధర్మపాలుడు రోజూ ఒక పేదవాడికి బంగారు ఉసిరి కాయ దానం చెయ్యకుండా భోజనం చేసే వాడు కాదు. అందుచేత ఆయన కీర్తి చాలా దూరం వ్యాపించింది.

ఈ దంపతులకు అయిదుగురు కొడు కులు. పెద్ద కొడుకుకు వివాహం చేశారు. పెద్ద కొడలు అత్తవారింట అడుగు పెడు తూనే. "అత్తగారూ, ఎంత ధనవంతు లైతే మాత్రం రోజూ బంగారు ఉసిరి కాయలు దానం చేస్తూ ఉంటే రెండో తరానికి ఏమి మిగులుతుంది? మేము బీదవాళ్ళమై అడుక్కు తినటం మీకు

మాత్రం ఇష్టమా? కావాలంటే వెండి ఉసిరికాయలు దానం చెయ్యండి," అన్నది.

పెద్దవాళ్ళు చిన్నవాళ్ళ మాట పాటించి, రోజూ ఒక వెండి ఉసిరికాయ దానం చేస్తూ వచ్చారు.

ఇంతలో రెండో కొడలు కాపరానికి వచ్చింది ఆమె తన అత్తగారితో, "మీరు రోజూ వెండి ఉసిరికాయ దానం చేస్తే మా పిల్లలకు ఏమి మిగులుతుంది? కావాలంటే మీరు రాగి ఉసిరికాయ ఒకటి దానం చేస్తూ ఉండండి," అన్నది.

ఆమె మాట కూడా పాటించి రోజూ రాగి ఉసిరికాయలను వృద్ధదంపతులు దానం చేస్తూ వచ్చారు. దీనితో వారికి పూర్వం ఉండిన కీర్తి ప్రతిష్ఠలు చాలావరకు నశించాయి. తరవాత మూడో కొడలు వచ్చి, రాగి ఉసిరికాయలు దానం ఇవ్వవద్దనీ, ఇనుము ఉసిరికాయ లివ్వమనీ అన్నది;

నాలుగో కోడలు వచ్చి, పిండితో చేసిన ఉసిరికాయలు దానం చేస్తే చాలున్నది. అయితే కోడలు కాపరానికి వస్తూనే అది కూడా వద్దన్నది.

తమ కొడుకులతోనూ, కోడళ్ళతోనూ ఉంటే తమ దాతృత్వం సాగదని గ్రహించి ధర్మపాలుడూ, సులక్షణా తీర్థయాత్రలు చేసే నెపం మీద కొంత డబ్బు తీసుకుని ఇంటి నుంచి బయలుదేరి, సరయూనదీ తీరాన గల ఒక ఉసిరికవనం కొని, అందులోనే నివసించసాగారు. ధర్మపాలుడు ఉసిరికాయలతో లేహ్యాలూ, ఐషధాలూ తయారు చేసి, వాటిని విక్రయించి డబ్బు సంపాదించ నారంభించాడు. వ్యాపారంలో ఆయనకు బాగా కలిసి వచ్చింది. ఆయన తిరిగి

లక్ష్మణాధికారి అయి, తనకు తృప్తిగా దానధర్మాలు చేస్తూనే మంచి ఇల్లు కట్టుకుని, ఒక దేవాలయం కూడా నిర్మించటానికి పూనుకున్నాడు.

ఈ లోపుగా ధర్మపాలుడి కొడుకులు తండ్రి ఆర్జించిన దంతా ఖర్చు చేశారు. వారికి సంపాదించే మార్గం తెలియదు గనక ఉన్నదంతా త్వరలోనే పోయి, వారికి పూట గడవని పరిస్థితి వచ్చింది. వాళ్ళు ఉన్న ఊరు వదిలి పెట్టి, కూలి చేసుకునే ఉద్దేశంతో ఊళ్ళ వెంబడి తిరగసాగారు. ఇంతలో వారికి, సరయూనదీ తీరాన గొప్ప దేవాలయం కట్టుతున్నారని తెలిసింది. ఆ అలయాన్ని కట్టిస్తున్నది ధర్మపాలుడే నన్ను సంగతి వారికి తెలియదు. ధర్మపాలుడి

కొడుకులూ, కోడళ్ళూ అక్కడికిచేరి మిగతా కూలీలందరితో పాటు కూలిపనులు చెయ్య సాగారు.

చేవాలయం కట్టించే పుణ్యాత్ముడి భార్య పేదసాదలకు దానధర్మాలు చేస్తున్న సంగతి విని ధర్మపాలుడి కోడళ్ళు అయిదుగురూ ధర్మపాలుడి ఇంటికి వెళ్లారు. సులక్షణ వారిని కిటికీలో నుంచి చూసి, తన కోడళ్ళ లాగున్నారని తోచి, వారి పేర్లూ, వారు వచ్చిన పని తెలుసుకు రమ్మని దాసి దాన్ని పంపింది.

దాసిది తిరిగి వచ్చి చెప్పిన సమాధా నాన్నిబట్టి ఆమె ఊహ నిజమయింది. తన కొడుకులూ, కోడళ్ళూ ఇలాంటి హీనస్థితికి ఎలా వచ్చారో ఆమె ఊహించ లేక పోయింది. కాని తన కోడళ్ళకు సరి అయిన గుణపాఠం నేర్పటానికి ఇది మంచి అవకాశం అని ఆమె అనుకున్నది. ఆమె తన పెట్టె అడుగు నుంచి ఒక వెండి ఉసిరి కాయా, ఒక రాగి ఉసిరికాయా, ఒక ఇనుము ఉసిరికాయా తీసి, పిండితో ఒక

ఉసిరికాయా చేసి, వాటన్నిటినీ తీసుకుని బయటికి వచ్చింది. కోడళ్ళు తమ అత్తను గుర్తించనే లేదు.

ఆమె పెద్ద కోడలికి వెండి ఉసిరికాయా, రెండో కోడలికి రాగిదీ, మూడో కోడలికి ఇనుముదీ, నాలుగో కోడలికి పిండిదీ ఇచ్చి, అయిదో కోడలితో, "అమ్మా, నీ కివ్వటానికి ఏమీ లేదు," అన్నది.

వెంటనే తోడి కోడళ్ళు ఒకరి మొహాలు ఒకరు చూసుకుని, తరవాత సులక్షణ కిని చూసి, "అత్తా!" అంటూ ఆమె కాళ్ళ మీద పడి ఏడ్చారు. సులక్షణ వారి నంద రినీ ఎత్తి కొగలించుకుని, వారికి పట్టిన దుర్దశకు విచారించింది.

తరవాత ధర్మపాలుడు తన కొడుకులను కూడా పిలిపించి, వాళ్ళకు చక్కగా స్నానాలు చేయించి, బట్టలు పెట్టి, తన దగ్గరే ఉంచుకున్నాడు. వాళ్ళు మంచేగుణ పాఠం నేర్చుకుని, తాము కూడా శ్రమపడి అర్జిస్తూ, దానధర్మాలు చేస్తూ సుఖంగా జీవించారు.

వెట్టి రద్దు!

హొంగరీరాజు ప్రజలందరి చేతా వెట్టి చేయించేవాడు. ఒకసారి ఒక కాలవ తవ్వటానికి దేశంలోని మగవాళ్ళంతా రావాలని పిలుపు వచ్చింది. జనం నజుగుతూ పారలతో వచ్చి, తవ్వకంపని ప్రారంభించారు.

మధ్యాహ్నం వెళ అందరూ పని చాలించి తిళ్ళు తింటూ ఉండగా ఒక దేశనంచారి వారి వద్దకు వచ్చి, "మీ రందరూ నాకు తలా ఒక డబ్బు ఇస్తే వెట్టి రద్దయే మార్గం చెబుతాను," అన్నాడు. అందరూ వాడికి తలా ఒక డబ్బు ఇచ్చారు.

"ఒక డబ్బు చాలదు. ఇంకొకటి ఇవ్వండి," అన్నాడు వాడు. చిరాకుపడుతూ అందరూ మళ్ళీ ఒక్కొక్క డబ్బు ఇచ్చారు.

"అది కూడా చాలదు. ఇంకొక్కటి కవాలి," అన్నాడు వాడు.

ప్రజలకు కోపం వచ్చింది. "దొంగముండా కొడకా!" అంటూ వాళ్ళు పారలు తీసుకుని వాడి మీదికి వెళ్ళారు.

"మీరు ఈ పని చెయ్యగలిగిన నాడు మీ వెట్టి రద్దవుతుంది. మీ డబ్బులు మీరు తీసుకోండి," అని ఎవరి డబ్బులు వారికి ఇచ్చి నంచారి వెళ్ళిపోయాడు.

1848 లో ప్రజలు తిరగబడి, వెట్టి రద్దు చేయించుకున్నారు.

కీలుగుర్రం

4

కమరల్ ఆక్వార్ తన కీలుగుర్రం మీద ఆకాశగమనాన అతి వేగంగా ప్రయాణించి సనానగరాన్ని చేరుకున్నాడు. అతను రాజ భవనం పై భాగాన దిగి, గుర్రాన్ని అక్కడే వదిలి రాజకుమార్తె శయనాగారానికి మెట్లు దిగి చేరుకున్నాడు.

కొజ్జావాడు ఎప్పటిలాగే ద్వారానికి అడ్డంగా పడుకుని నిద్రపోతున్నాడు. కమర్ వాడి మీదుగా అంగవేసి, ముని వేళ్ళ మీద నిశ్శబ్దంగా నడుచుకుంటూ లోపలి ద్వారం దాకా వెళ్ళి, తెర వెనక ఆగాడు. లోపల తన ప్రయురాలు దుఃఖిస్తూ, జాలి పాటలు పాడుకుంటూ ఉండటం అతనికి విని వించింది.

చెలికత్తెలు ఆమెను ఓదార్చటానికి యత్నిస్తూ, "అమ్మా, నీ కోసం ఏదవని వాడి కోసం ఎందుకేడుస్తావు?" అన్నారు.

"ఏమిటే మీరనేది? నేను ప్రేమించే యువకుడు నన్ను మరిచిపోతాడా? అది ఎన్నటికీ జరగదు," అని రాజకుమార్తె తిరిగి శోకాలు పెట్టసాగింది.

ఆ శోకం వింటున్న కమర్ కు గుండె ద్రవించిపోయింది. అతను తెర తెరిగించు కుని లోపలికి వెళ్ళి, రాజకుమార్తెను ప్రేమగా స్పృశించాడు. ఆమె కళ్ళు తెరిచి తనను చూడగానే అతను, "ఎందుకీ కన్నీరు?" అని అడిగాడు.

ఆమె లేచి అతని మెడ చుట్టూ చేతులు వేసి, "నీ కోసమే! నన్ను విడిచి వెళ్ళి పోయావు గద," అన్నది.

"నీ తండ్రి నాకు ఎంత ద్రోహం చేశాడు? నిన్ను చూసి ఊరుకున్నాను గాని, లేకపోతే ఆయనను నా కత్తికి బలిచేసి ఉందును," అన్నాడు కమర్.

"నన్ను విడిచిపోతే నా గతి ఏమవుతుం
దనుకున్నావు?" అని రాజకుమార్తె అతనితో
అన్నది.

"నీకు నేనంటే అంత ప్రేమ ఉన్నది
గనక, నేను చెప్పినట్టు చేస్తావా?" అని
కమర్ ఆమెను అడిగాడు.

"నువు ఏం చెయ్యమంటే అది చేస్తాను,"
అన్నది రాజకుమార్తె.

"నాకు తగని ఆకలిగా ఉన్నది. తిన
టమూ, తాగటమూ అయినాక మాట్లాడు
కుందాం," అన్నాడు కమర్.

రాజకుమార్తె తన దాసీలను పంపి ఆహార
పానీయాలు తెప్పించింది. వాళ్ళిద్దరూ
భోజనం చేసి కబుర్లాడుతూండగానే తెల్ల
వార వచ్చింది. కొజ్జావాడు లేవకముందే
వెళ్ళిపోదామని కమర్ లేచాడు.

"ఎక్కడికి పోతున్నావు?" అన్నది రాజ
కుమార్తె షమ్మి.

"మా దేశానికి. నేను వారానికొకసారి
వచ్చి నిన్ను చూస్తాను," అన్నాడు కమర్.

రాజకుమార్తె ఏడుస్తూ, "నీకు పుణ్యం
ఉంటుంది, నన్ను నీ వెంట నీ యిష్టం
వచ్చిన చోటికి తీసుకుపో. నేను మాత్రం
నీ వియోగం భరించలేను. ఒంటరిగా పదిలి
పోకు," అన్నది.

కమర్ సంతోషంతో, "నిజంగా నా వెంట
వచ్చేస్తావా? అయితే పద!" అంటూ

ఆమెను చెయ్యిపట్టి లేవదీశాడు. రాజ
కుమార్తె ఒక పెత్తె తెరిచి, అందులోనుంచి
వెలలేని తన ఆభరణాలన్నిటినీ తీసి
ధరించి, అతని వెంట బయలుదేరింది.
ఆమె దాసీ లేవరూ ఆమెను అడ్డటానికి సాహ
సించలేదు.

కమర్ ఆమెతో కూడా పై మిద్దె మీదికి
ఎక్కి వెళ్ళి, గుర్రం మీద ఎక్కి కూచుని,
ఆమెను తన వెనక ఎక్కించుకుని, ఇద్దరి
శరీరాలనూ గట్టిగా కలియగట్టి, గుర్రంతో
సహ ఆకాశంలోకి లేచాడు. అది చూసిన
దాసీలు కెవ్వున అరిచారు. ఆ అరుపులకు
రాజూ, రాణీ నిద్ర లేచి, మిద్దె మీదికి
వచ్చారు.

అప్పటికే కీలుగుర్రం గాలిలో కొంత ఎత్తు లేచింది. "మా పిల్లను ఎత్తుకు పోకు. మమ్మల్ని కనికరించు," అని రాజు కమర్ కు కేక పెట్టాడు.

దీనికి కమర్ జవాబేమీ చెప్పలేదు, కాని రాజకుమార్తె తన తల్లి దండ్రుల కోసం బెంగపడుతుందేమోనని అతనికి అనుమానం కలిగింది. "నువ్వు నీ తల్లిదండ్రుల వద్దకు తిరిగి పోతావా?" అని అతను ఆమెను అడిగాడు.

"నాకు నువ్వుంటే చాలు, మా అమ్మా, నాన్నా అవసరం లేదు," అన్నదామె.

కమర్ ఈ మాటవిని సంతోషించి గుర్రాన్ని పూర్తి వేగంతో పోనిచ్చాడు.

త్వరలోనే వారు సగందూరం వచ్చేశారు. కమర్ తన గుర్రాన్ని ఒక చక్కని మైదానంలో ఒక వాగుకు సమీపంలో దించాడు. అక్కడ వాళ్ళు భోజనాలు చేసి, కొంచెంసేపు విశ్రాంతి తీసుకుని, తిరిగి ప్రయాణం సాగించి, తెల్లవారే సరికి సాబూర్ ఏలే సగరానికి కనుచూపు మేర లోకి వచ్చారు.

తన ప్రియురాలు తమ సగరాన్ని, తన తండ్రి వైభవాన్ని చూసి ఎంతో అద్భుతం. చెందు తుందనుకుని కమర్ ఉబలాట పడ్డాడు. అతను తన కీలుగుర్రాన్ని సగర ప్రాకారం వెలపల ఒక తోట మధ్య దించి, అక్కడ ఉన్న ఒక మండపంలోకి రాజ కుమార్తెను తీసుకు పోయాడు. ఆ మండపం రాజు తన కోసం కట్టించుకున్నది. రాజు ప్రతి ఉదయమూ ఆ తోటలోకి వాహ్యళికి వస్తాడు.

"నువ్వు కొద్దిసేపు ఇక్కడే కూర్చో, నేను వెళ్ళి మా తండ్రితో మనం వచ్చిన సంగతి చెబుతాను," అన్నాడు కమర్ రాజకుమార్తె పక్కతో. ఆమె కోసం ఒక మందిరం నిర్మించేయించి, ఆమెను పిలుచుకు రావటానికి మనిషిని పంపుతానని, అంతదాకా ఆమె తన కీలుగుర్రాన్ని చూస్తూ ఉండా లనీ కూడా అతను చెప్పి ఆమె వద్ద కలవు పుచ్చుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

తనను లాంఛనాలతో ఊరేగించి నగరం లోకి తీసుకు పోతారని గ్రహించి రాజ కుమార్తె అనందంతో ఉప్పొంగి పోయింది.

తన కొడుకును తిరిగి చూడగానే సాబూర్ రాజుకు అనందంతో గుండె అగి పోయినంత పని అయింది. ఒక చెంప అనందాశ్రువులు రాల్చుతూ ఆయన తన కొడుకును మందలించాడు.

"నా వెంట ఎవరిని తెచ్చావో తెలుసా? సనా రాజకుమార్తెను తెచ్చాను. పర్షియాలో గాని, అరేబియాలో గాని అంతటి సౌందర్య వతి లేదు. అమెను నగరం వెలపల మన తోటలో దించాను. మన వైభవం కళ్ళ కళ్ళే ఓట్టుగా అమె నగర ప్రవేశమూ, ఊరేగింపూ ఏర్పాటు చేయాలి." అన్నాడు కమర్ తండ్రితో.

"అదెంత పని!" అని సాబూర్ రాజు నగరాలంకరణకు ఉత్తరువిచ్చి, వైభవో పేతమైన ఊరేగింపుకు ఏర్పాట్లు చేయించాడు. సైనికులూ, వాద్యబృందాలూ సన్నద్ధమయ్యాయి. స్త్రీలూ, పిల్లలూ ఊరేగిం పుతో రావటానికి అలంకరించు కున్నారు.

కమర్ అమూల్యములైన ఆభరణాలు తన భార్య కోసం విరితీశాడు; ఎరుపూ, పచ్చా, ఆకుపచ్చ జరీ వస్త్రాలతో చాందినీ వేయించాడు. దాని కింద మణులు పొది గిన బంగారు సింహాసనం ఏర్పాటు చేయించాడు.

చాడు; అసనం చుట్టూ యువకులైన బాని సలను నిలబెట్టాడు. దానిని మోయటానికి నీగ్రో బానిసలను పెట్టాడు.

ఈ ఊరేగింపు కాలి నడకన ఉద్యా నానికి చేరటం అలస్యమవుతుందని, కమర్ వడిగల గుర్రాన్ని ఎక్కి క్షణంలో రాజ కుమార్తె ఉన్నచోటికి తిరిగి వచ్చాడు.

కాని అక్కడ అతని కీలుగుర్రమూ లేదు, రాజకుమార్తెకూడా లేదు. కమర్ కంపరంచెంది, వెర్రివాడిలాగా తన ప్రియు రాలిని ఎలుగెత్తి పిలుస్తూ తోట అంతా పరి గెత్తాడు, బట్టలు చించుకున్నాడు.

ఉద్రేకం కొంత చల్లారాక అతను తాపిగా ఆలోచనలో పడి, "అమెకు కీలు

గుర్రం మరలు తెలియవు. వాటి రహస్యం నే నామెకు చెప్పలేదు. అందుచేత ఆమె గుర్రం మీద వెళ్ళిపోయి ఉండదు. గుర్రాన్ని తయారు చేసినవాడే తలపని తలంపుగా ఇటు కేసివచ్చి, ఆమెను చూసి, నా మీద పగసాధించటానికి ఆమెను గుర్రం మీద ఎక్కించుకుని వెళ్ళిపోయి ఉంటాడు," అనుకున్నాడు.

వెంటనే అతను ఉద్యానవన ద్వారం వద్దకు వెళ్ళి, "ఇటుగా ఎవరైనా లోపలికి వచ్చారా?" అని ద్వార రక్షకులను అడిగాడు.

"పర్షియను విజ్ఞాని ఏదో మూలికల కోసం లోపలికి వెళ్ళాడు. ఆయన ఇంకా బయటికి రాలేదు. అంతకు మించి మరె

వరూ లోపలికి పోలేదు," అన్నారు ద్వార రక్షకులు.

ఆ ముసలివాడే రాజకుమార్తెను ఎత్తుకు పోయాడన్నది రూఢి అయింది. అతను పుటెడు విచారంతో ఊరేగింపుకు ఎదురు వెళ్ళి, తన తండ్రికి జరిగిన సంగతిని తెలిపాడు.

"నాన్నా, నువ్వు ఊరేగింపును వెనక్కు తీసుకుపో. ఈ సంగతి ఏమిటో అంతు తేల్చుకోకుండా నేను తిరిగి రాను," అన్నాడతను తండ్రితో.

సాబూర్ రాజు ఆవేదన పడుతూ, "నన్నెందుకు వేధిస్తావురా, నాయనా? జరిగినదేదో జరిగింది, నువ్వు కొరిన రాజకుమార్తె నిచ్చి నీకు నేను పెళ్ళి చేస్తాను," అన్నాడు.

కమర్ తండ్రి మాటలు వినిపించుకోక,
 "వస్తాను! నువ్వేమీ విచారించకు," అని
 మాత్రం అని గుర్రాన్ని దౌడుతీయిస్తూ
 వెళ్ళిపోయాడు.

రాజు కన్నీరు కార్చుతూ, మూలుగుతూ
 పుట్టెడు దుఃఖంతో ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు.
 రాజు భవనమంతా తిరిగి శోకాందోళనలలో
 ముణిగిపోయింది.

ఆ రోజు పర్షియా విజ్ఞాని ఉద్యానంలోకి
 రావటం మూలికల కోసమే వచ్చాడు.
 కాని తోటలో అతనికి కస్తూరి, అగరు వాస
 నలు తగిలాయి. అవి వస్తున్న వేపు వెళ్ళి
 అతను మండపంలో రాజకుమార్తెను
 చూశాడు. దగ్గరలోనే తాను తయారు చేసిన
 కీలుగుర్రం కూడా ఉన్నది. అది పోయిన

క్షణం నుంచీ అతను నిద్రాహారా లెరగడు.
 అది తిరిగి తనకు లభ్యమయిందని అతను
 పొందిన ఆనందం వర్ణనాతీతం.

అతను మొదట గుర్రంతో సహా వెళ్ళి
 పోదామనుకున్నాడు. కాని అతనికి రాజు
 కుమార్తె గురించి తెలుసుకోవాలనిపించింది.
 అతను మండపంలోకి అడుగుపెట్టి, ఆమెకు
 పంగి సలాము చేశాడు.

ఆమె తల ఎత్తి అతన్ని చూసి, "ఎవరు
 నువ్వు?" అని అడిగింది.

"అమ్మా, నన్ను రాజకుమారుడు
 పంపాడు. నగరానికి మరింత సమీపంగా
 ఇంకొక అందమైన మండపం ఉన్నది.
 మిమ్మల్ని ఆక్కడికి చేర్చమన్నారు. సంగతి
 ఏమిటంటే, రాణిగారికి ఇవాళ కొంచెం

అస్వస్థతగా ఉన్నది. వారు మీకు స్వయంగా స్వాగతం చెప్పటానికి మిమ్మల్ని దగ్గిరికి రప్పించుకుంటున్నారు, అంతే," అన్నాడు ముసలివాడు.

"మరి రాజకుమారుడెక్కడ?" అని షమ్మ అడిగింది.

"వారు రాజగారి వెంట ఉన్నారు. త్వరలోనే ఊరేగింపుతో వస్తారు," అన్నాడు ముసలివాడు.

"నా దగ్గిరికి పంపటానికి ఆయనకు నీ అంత వికారితప్ప మరెవరూ దొరక లేదా?" అని రాజకుమార్తె కోపంగా ముసలి వాణ్ణి అడిగింది.

"అమ్మా, నాకన్న వికారమైన మనిషి రాజభవనంలో లేనిమాట నిజమే. కాని మీరు నా అనాకారితనం చూసి నా శక్తులను సందేహించ వద్దు. వాటిని గురించి ఎప్పుటి కైనా మీకు తెలుస్తుంది. నేను అనాకారివాణ్ణి కనకనే రాజకుమారుడు నన్ను పంపి ఉండ వచ్చు కూడా. నిజానికి రాజభవనంలో అందం తక్కువ కానివారు ఎందరో

ఉన్నారు. వారిని పంపటం రాజకుమారుడికి ఇష్టం కాకపోయి ఉండవచ్చు," అన్నాడు పర్షియా విజ్ఞాని.

రాజకుమార్తె ఈ మాటలను నమ్మి, ముసలివాడి చెయ్యి పట్టుకుని లేచి, "బాబూ, నన్ను ఎలా తీసుకుపోతారు?" అని అడిగింది.

"మీరు వచ్చిన గుర్రం ఉన్నది గదా?" అన్నాడు ముసలివాడు.

"గుర్రమైతే వున్నది. కాని, దాన్ని ఎలా నడపాలో నాకు తెలీదు గదా," అన్నది రాజకుమార్తె.

"దాన్ని నేను నడుపుతాను," అని ముసలివాడు గుర్రం మీద ఎక్కి కూర్చుని, రాజకుమార్తెను తన వెనక ఎక్కించుకుని, ఆమెను తన కేసి దృఢంగా బంధించి, మీట తిప్పాడు.

గుర్రం శరవేగంతో ఆకాశంలోకి లేచింది. త్వరలోనే నగరమూ, తోటలూ కనుచూపు మేరలో లేకుండాపోయాయి.

—(ముగింపు పై సంచికలో)

వాంఛికథ

సింగివనంలో ఉండే నాయకుణ్ణి అతడి తమ్ముడు చేంగి అనేవారు హత్య చేశాడు. అప్పుడు నాయకుడి కొడుకు వాంబీ చంటి పిల్లవాడు. వాంబీ తల్లి రాత్రి చీకట్లో చేంగి మనుషుల కళ్ళు కప్పి ఆ పసి కూనను తీసుకుని, అరణ్యం అవతల ఉన్న నగరానికి పారిపోయింది. నగరంలో ఒక మిషనరీదొర ఆమెకు ఆశ్రయం ఇచ్చి, వాంబీని పెంచి పెద్దవాణ్ణి చేశాడు. వాంబీ బలిష్ఠుడూ, దృఢ కాయుడుగా తయారయ్యాడు. అతను వద్దెనిమిది ఏళ్ళవాడై ఉండగా అతని తల్లి పాము కరిచి మరణించింది.

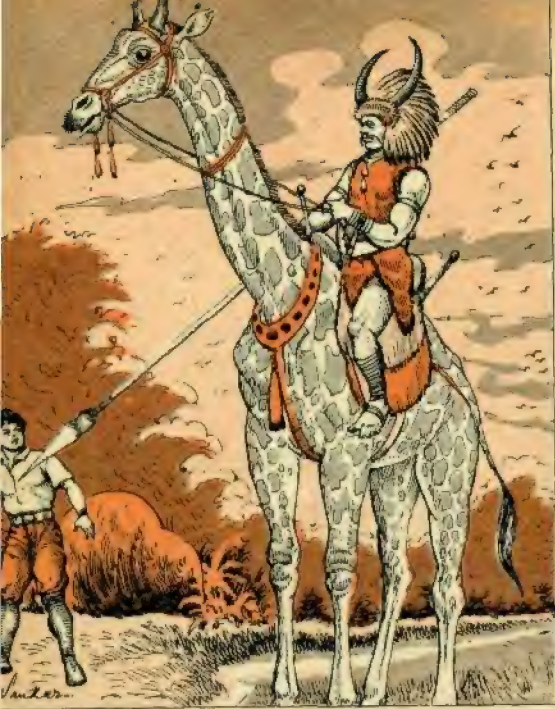
మరణించే ముందు ఆమె వాంబీతో, "నా యనా, నువ్వు రాచబిడ్డవు. సింగి పనానికి రాజు కావలసిన వాడివి. నీ పిన తండ్రి చేంగి నీ తండ్రిని హత్యచేసి, అక్రమంగా నాయకు డయ్యాడు. నువ్వు రాచ

బిడ్డ వన్నందుకు గుర్తు...." అని మాట పూర్తి చెయ్యకుండానే ప్రాణం విడిచింది.

ఆమె ఈ సంగతి తన కొడుక్కుగాని, మిషనరీ దొరకుగాని ముందుగా చెప్పక పోవటానికి కారణం ఏమంటే, చేంగి మనుషులు నగరంలో కూడా తిరుగుతూనే వచ్చారు. వారికి వాంబీ జాడ తెలియటం ప్రమాదం.

తల్లి చెప్పిన సంగతి విని వాంబీకి దుఃఖం ముంచు కొచ్చింది. ప్రతీకారం కోసం అతని రక్తం ఉడికి పోయింది. అతను తన తల్లి శవాన్ని తాకి, పక్షుర్రోజుల లోపల చేంగిపై పగతీర్చు కుంటానని ఘోర ప్రమాణం చేశాడు.

మర్నాడే అతను బయలుదేరి, వేటగాళ్ళు వెళ్ళే మార్గాల వెంట నడిచి, చీకటి పడే వేళకు సింగివనం చేరాడు. ఆ రాత్రి అతను ఒక చెట్టు మీద గడిపి, అక్కడి

నుంచి పరిసరాలు తెలుసు కుందామను కున్నాడు, కాని చీకట్లో అతనికి ఏమీ కనిపించలేదు.

తెల్లవారే సరికి పరిసరాలు తెలియ వచ్చాయి. అతను చెట్టు దిగాడు. జిరాఫ్ మీద ఎక్కి ఒక వింత మనిషి అటుగా వచ్చాడు. వాడి నెత్తిన ఎనుము కొమ్ములూ, డేగ ఈకలూ, ముళ్ళూ గల శిరోవేష్ట ఉన్నది: వాడు సింహం చర్మం ధరించి, చేతిలో బల్లెం పట్టుకుని ఉన్నాడు.

ఆ అటవికుడు తన బల్లెన్ని వాంటికి గురిపెట్టి, "ఎవరు నువ్వు?" అని అడిగాడు.

వాంటి తెలివిగా, "తెల్లదొర వేటబృందంలో వాణ్ణి, దారి తప్పాను," అంటూ

జేబులో నుంచి సిగరెట్టు వెలిగించే లైటరు తీసి, "ఇది అగ్ని మర," అని దాన్ని వెలిగించి అటవికుడికి అందించాడు.

అటవికుడు దానికేసి నేరుతెరిచి చూశాడు.

"అది నీకు కావాలా?" అని వాంటి అడిగాడు. అటవికుడు తల ఆడించాడు.

"తీసుకో. కొద్ది రోజులు నన్ను మీ ఇంట ఉండనిస్తావా?" అన్నాడు వాంటి.

"అమ్మో! మా చేంగీదొర కర్కోట కుడు. మా దేశంలో పైవాళ్ళు ఉండటానికి ఎంత మాత్రమూ వీల్లేదు," అన్నాడు అటవికుడు.

"కాని నేను తప్పని సరిగా నీతో ఉండాలి. మనం స్నేహం చేసుకుందాం. పైవాళ్ళు మీ ప్రాంతంలో ఉండటానికి మీ దొర ఎందుకు ఒప్పుతా?" అని వాంటి అడిగాడు.

"ఆయనకు వాంటి భయం. నిజానికి వాంటి మాకు అసలు దొర. అతను చచ్చి పోయిన మా దొరకు ఒకడే కొడుకు. చచ్చి పోయిన దొర ఎంత మంచివాడు, ఎంత గొప్పవాడు! పశువులాటి చేంగీ ఆయనను చంపాడు. ఆయనకు నేనంటే ఎంత ప్రేమ. ఆయన పరివారంలో నేను చాలా ముఖ్యుణ్ణి. అందుకే చేంగీకి నన్ను చూస్తే తగని అనుమానం," అన్నాడు అటవికుడు.

"వాంబీ తిరిగి వచ్చి తన పదవి ఆడుగు తాడని చెంగీకి భయమా? వాంబీ ఇంకా బతికి ఉన్నాడా?" అని వాంబీ అడిగాడు.

"చేంగీ మినుములు కొందరు అనటం వాంబీ ఇంకా బతికి ఉన్నాడనే. వాంబీని, అతని తల్లిని మా నాన్న పాలిమేరదాకా సాగనంపాడని ఆరోపణ జరిగింది. ఆ ఆరోపణ నమ్మి చేంగీ మా నాన్నను దహనం చేయించాడు," అన్నాడు అటవికుడు.

"అన్నట్టు, నీ పేరేమిటి?" అని వాంబీ అడిగాడు.

"సింహదమనుడు డింగూ!" అన్నాడు అటవికుడు.

"చూడు, డింగూ! వాంబీ తిరిగి వస్తే నువ్వు సంతోషిస్తావా? జనం మాట ఏమిటి?

వాళ్ళు సంతోషిస్తారా?" అని వాంబీ అడిగాడు.

"నేను సంతోషించనా? చేంగీ నా తండ్రిని చంపించాడు. ఆ దుర్మార్గుడి మీద పగ తీర్చుకుంటానని ప్రమాణం చేశాను. జనం సంతోషిస్తారనుకో. అయితే వారికి మాంత్రికుడి మాటమీద చాలాగురి. మాంత్రికుడు చెంగీకి కుడిభుజం, వాంబీని తాను మంత్ర శక్తితో చంపేశాననీ, తిరిగివస్తే వాంబీ దయ్యమై రావలసిందే ననీ, అదే జరిగితే పంటలూ, పశువులూ నాశన మవుతాయనీ మాంత్రికుడు అంటున్నాడు," అన్నాడు డింగూ.

"అయితే మీరంతా ఈ మంత్రాలతోనే బతుకుతున్నారన్నమాట! నేను మీ కష్టా

లన్ని కడతేర్చి. మీకు చేంగీ వీడ వదిలించే టట్టుంటే నువ్వు సహాయపడగలవా?" అని వాంబీ అడిగాడు.

"నా ప్రాణం ఇచ్చేస్తాను," అన్నాడు డింగూ.

"భేష్! మనం ఇప్పుడే ప్రయత్నాలు ప్రారంభించుదాం. నేను వాంబీ మిత్రుణ్ణి. అతను బతికే ఉన్నాడు. రావటానికి సిద్ధంగా కూడా ఉన్నాడు," అన్నాడు వాంబీ.

డింగూ జిరాఫే మీది నుంచి కిందికి గెంతి తన వెంట ఉన్న అదనపు దుస్తులు కొన్ని వాంబీకి ఇచ్చాడు. ఇద్దరూ చీకటి పడినదాకా అక్కడే ఉండి పోవటానికి నిశ్చయించుకున్నారు.

చీకటి పడింది. డింగూ వాంబీని తన కుటీరానికి తెచ్చాడు. మంత్రాన్ని తంత్రంతో జయించటానికి వాంబీ నిశ్చయించాడు. మిషనరీ దొర దగ్గర అతను కొన్ని ట్రిక్కులు నేర్చుకుని ఉన్నాడు.

"మాంత్రికులలో వాంబీ తిరిగి రావాలనుకునే వాళ్ళు ఎవరైనా నీకు తెలుసా?" అని అతను డింగూను అడిగాడు.

"చేంగీకి కుడి భుజమైన వేంగేచూ తప్ప అందరికీ వాంబీ తిరిగి రావాలనే! ముఖ్యంగా, మా పాత నాయకుడి ప్రధాన మాంత్రికుడు సీంచూ అంటే ప్రజలకు చాలా అభిమానం," అన్నాడు డింగూ.

"అలా అయితే, ఉల్లిపాయ కోసం రసం తీసి, దానితో ఈ కాగితం మీద మీ భాషలో ఇలా రాయు: 'వాంబీ సజీవుడు. అతన్ని నాయకుణ్ణి చెయ్యండి. ఇది గోడుడుదేవత ఆజ్ఞ' అలా గడ్డి కుచ్చుతో రాసి, కాగితం ఆరబెట్టు. ఈ కాగితాన్ని తీసుకుపోయి మాంత్రికుడు సీంచూకు ఇయ్యి. గోడుడు దేవత తనకు కలలో కనిపించి తనను నీలి కొండకు వెళ్ళి, అక్కడ రాతినెర్రలో ఉన్న కాగితం తెమ్మన్నాడనీ, తరవాత దానిని నిప్పు సెగకు చూపిస్తే అందులో తన ఆజ్ఞ ఉంటుందని చెప్పాడనీ సీంచూను ప్రజలతో చెప్పమను. ఇది ప్రజలకు చెప్పే ముందు సీంచూ వెళ్ళి ఈ కాగితాన్ని

ఆ కొండ మీద గుర్తుగా పెట్టాలి. సీంచూను నా దగ్గరికి వంపు. నేను చెప్పినట్టు చేస్తే ఏమి జరిగేదీ నేను ఆయనకు వివరంగా చెబుతాను," అన్నాడు వాంబీ.

వాంబీ పథకం సవ్యంగా అమలు జరిగింది: సీంచూతో బాటు అనేక మంది మాంత్రికులు ప్రజలను వెంటబెట్టుకుని నీలి కొండ దగ్గరికి వెళ్ళారు. అక్కడ సీంచూ చెప్పినట్టే కాగితం దొరికింది. దానితో జనం గోడుడుదేవత ఆలయానికి వచ్చి, నాయకుడు మొదలైన వారి సమక్షంలో అగ్ని చేశారు. సీంచూ మంత్రాలు చదివాడు. కాగితాన్ని పెద్దలంతా పరీక్షించారు. దాని మీద ఏమీ లేదు. తరవాత ఆ కాగితాన్ని అగ్నికి సమీపంగా పెట్టారు. కాగితం మీద గోడుమ రంగులో అక్షరాలు క్రమంగా ప్రత్యక్షం కాసాగాయి.

"వాంబీ సజీవుడు. అతణ్ణి నాయకుణ్ణి చెయ్యండి. ఇది గోడుడుదేవత అజ్ఞ." అది చూసి చేంగీ నిర్భాంతపోయాడు. అతని భటులే అతన్ని, వేంగేచూ మాంత్రి

కుణ్ణి చుట్టుముట్టి, బల్లాలు వారి మీదికి బారు చేశారు.

"కాని వాంబీ ఎక్కడున్నాడు? నేను నా మంత్ర శక్తితో ఎప్పుడో చంపేశాను!" అని వేంగేచూ అరిచాడు.

"నేను చావలేదు. ఇక్కడే ఉన్నాను," అంటూ వాంబీ ముందుకు వచ్చాడు.

"వాణ్ణి పట్టండి! మోసగాడు!" అని చేంగీ అరిచాడు.

సీంచూ ప్రశాంతంగా, "ఇతను నిజంగా వాంబీ అయితే నేను ఇతను పుట్టినప్పుడు వేసిన రాచ ముద్ర ఎడమ చంక కింద ఉంటుంది. అతను ఎడమ చెయ్యి ఎత్తితే కనిపిస్తుంది," అన్నాడు.

వాంబీ ఎడమ చెయ్యి ఎత్తాడు. అతని చంక కింద కాల్చిన గుర్తు కనిపించింది. జనం హర్షధ్వనాలు చేశారు.

చేంగీ, వేంగేచూ పారిపోవటానికి ప్రయత్నించి జనానికి చిక్కిపోయారు.

"వాళ్ళను మన పాలిమేర నుంచి శాశ్వతంగా బహిష్కరించండి," అన్నాడు వాంబీ.

ప్రత్యేకార్థం

శివయ్య నడివయసు వాడు. ఆయనకున్న సంతానం ఒకే ఒక కుమార్తె. ఆమెకు పెళ్ళి చెయ్యాలి. పెళ్ళి పెళ్ళి చెయ్యాలంటే కనీసం వెయ్యి రూపాయలైనా ఉండాలి. శివయ్య దగ్గర అంత డబ్బు లేదు. ఆయన చేసే ఉద్యోగం గురవయ్యశెట్టి దగ్గర ఖాతా పుస్తకాలు రాయటం.

శివయ్య తండ్రి తన కాలంలో బాగా ఉన్నవాడే. దయాగుణం కలవాడు కావటం చేత ఊళ్లో అందరికీ సహాయం చేసి ఉన్నదంతా ఖర్చు చేసుకుని, ఆయన శివయ్యకు ఏమీ మిగలకుండా చేశాడు. ఇప్పుడు శివయ్యకు ఉద్యోగం ఇచ్చిన గురవయ్యశెట్టి కూడా శివయ్య తండ్రి సహాయంతో వ్యాపారం చేసే పైకి వచ్చినవాడే!

శివయ్య తన కూతురికి పొరుగుగూళ్లో సంబంధం చూశాడు. సంబంధం మంచిదే. కట్నం వెయ్యిరూపాయలు ఇచ్చుకోవాలి.

తన తండ్రి వల్ల సహాయం పొందినవారు ఊళ్లో ఎందరో ఉండగా తనకు వెయ్యి రూపాయలు అప్పు పుట్టకపోతుండా అన్న ధైర్యంతో శివయ్య ఆ సంబంధం నిశ్చయం చేసి, ముహూర్తం కూడా నిర్ణయించాడు.

కాని ఎవరూ అప్పుగా కూడా శివయ్యకు అర్థిక సహాయం చెయ్యలేదు. అఖరుకు గురవయ్యశెట్టి కూడా తన వల్ల కాదన్నాడు.

శివయ్య నీరుకారిపోయాడు. నిశ్చయించిన సంబంధాన్ని వదులుకోవటం తప్ప ఆయనకు మార్గాంతరం లేదు. కాని ముహూర్తం పెట్టుకోవటం కూడా అయి పోయాక తాను వెనక్కు తగ్గటం మర్యాద కాదు. అందుచేత తన పరిస్థితి పెళ్ళి కొడుకు తరపు వారికి వివరించి చెప్పి, చివరి నిర్ణయం వారినే చెయ్యనియ్యటం మేలని శివయ్యకు తోచింది. ఆయన పొరుగు గూరు వెళ్ళ నిశ్చయించుకున్నాడు.

తన ప్రయాణం గురించి ఎవరికీ తెలియటం గాని, తానై చెప్పటంగాని ఇష్టం లేక, శివయ్య ఇంకా రూము రాత్రి ఉండనగానే ఇంటి నుంచి బయలుదేరాడు. అసలే అమావాస్య రాత్రి, దొంకదారి, నక్కలు ఊళి పెడుతున్నాయి. గుడ్లగూబలు కూస్తున్నాయి. గబ్బిలాలు నెత్తి మీదిగా ఎగురుతున్నాయి. కీచురాళ్ళ ధ్వని చాలా హెచ్చుగా ఉన్నది. ఇప్పట్లో తెల్లవారదు. శివయ్యకు కొద్దిగా దయ్యాలభయం పట్టుకున్నది.

అదే క్షణంలో శివయ్య తనకు ముందుగా మరెవరో నడుస్తూ ఉండటం చూశాడు. ఆ మనిషి చేతిలో ఒక సంచి ఉన్నది. ఆ మనిషిని చూడగానే శివయ్యకు ధైర్యం తిరిగి వచ్చింది. ఆయన చప్పట్లుచరిచి, "ఎవరా వెళ్ళింది? ఎక్కడిదాకా?" అని అడిగాడు.

ముందుపోయే మనిషి అగి, శివయ్య సమీపంలోకి రాగానే, "నా పేరు పంతులు అంటారు. నేను పొరుగుూరు పోతున్నాను. మీ రెవరు?" అని అడిగాడు.

"నా పేరు శివయ్య. నేనూ ఆ ఊరికే," అన్నాడు శివయ్య.

ఇద్దరూ కలిసి సడక సాగించారు.

"ఆ ఊళ్ళో మీరు ఏం చేస్తూ ఉంటారు? మీ ఇల్లు ఎక్కడ?" అని శివయ్య పంతులును అడిగాడు.

"ప్రస్తుతం నాకు పని ఏమీ లేదు. మా ఇల్లు ఊరి మధ్య రావిచెట్టు కిందనే," అన్నాడు పంతులు.

శివయ్య పంతులుకు తన సమస్య వివరంగా చెప్పకుని, "మా నాన్న మా ఊళ్ళో ఎందరికో సహాయం చేసి బికారి అయి పోయాడు. కాని ఆయన సహాయం పొందిన వారు ఒక్కరూ అవసరానికి నన్ను ఆదుకోకుండా ఉన్నారు," అన్నాడు.

"అంతకన్న ద్రోహం ఉంటుందా? మీ ఊళ్ళో సాంబయ్యగారని ఉండేవారు. ఆయన సహాయం పొంది ఎన్నో విళ్ళయినా నేను దాన్ని మరిచిపోలేను," అన్నాడు పంతులు.

సాంబయ్య తన తండ్రినని శివయ్య చెప్పబోతూ ఉండగా పంతులు శివయ్య చేతికి సంచీ ఇస్తూ, "దీన్ని ఒక్క క్షణం పట్టుకోండి. ఇప్పుడే వస్తాను," అంటూ పొదల చాటుకు వెళ్ళాడు.

ఆయన తిరిగి వస్తాడని చాలాసేపు చూసి శివయ్య నిమ్మళంగా నడుస్తూ పొరుగురు చేరుకున్నాడు.

అప్పటికి తెల్లవారవస్తున్నది. శివయ్య గ్రామంలో ప్రవేశించిన కొద్ది సేపట్లోనే రావిచెట్టూ, దాని కింద ఇల్లూ కనిపించాయి. ఇంటి ముందు అరుగు మీద ఒక ముసలావిడ కూర్చుని ఉన్నది.

"పంతులుగారి ఇల్లు ఇదేనా, అమ్మా? ఆయన కాస్త వెనకపడ్డాడు. నేను తొందరగా పని చూసుకుని మా పూరు వెళ్ళాలి. ఆయన సంచీ ఇక్కడ ఇచ్చిపోదామని అడుగుతున్నాను," అన్నాడు శివయ్య ముసలావిడతో.

"ఏ పంతులుగానూ? పాతికేళ్ళ క్రితం పోయిన మా మామగారా?" అన్నది ముస

లావిడ. శివయ్య నిర్భాంతపోయాడు. తాను చూసినది దయ్యమా అనుకున్నాడు.

శివయ్య పంతులిచ్చిన సంచీ నుంచి మూట ఒకటి పైకి తీశాడు. ఆ మూట విప్పితే అందులో మూడువేల రూపాయల నగదు ఉన్నది.

"అమ్మా, ఈ డబ్బు న్యాయంగా మీదే. తీసుకోండి," అన్నాడు శివయ్య.

"లేదు, నాయనా. పంతులుగారు ఏ కారణం చేతనో దాన్ని నీ కోసమే ఇచ్చారు," అన్నది ముసలావిడ.

పంతులు ఒకప్పుడు తన తండ్రి నుంచి సహాయం పొందినట్టు చెప్పాడు. ఇది తనకు పంతులు చేసిన ప్రత్యుపకారమన్నమాట!

"అయినా, ఇంత డబ్బు నాకు అవసరం లేదు. ఇందులో సగం మీరు తీసుకోండి," అని శివయ్య, అవిడ వద్దంటున్నా, పది హేను వందలు అవిడ కిచ్చి మిగతాది తాను ఉంచుకున్నాడు.

శివయ్య కూతురు పెళ్ళి నిర్విఘ్నంగా జరిగిపోయింది.

అపనమ్మకం

పూర్వం ఒక నగరంలో కొప్పిశెట్టి అనే వజ్రాల వ్యాపారస్థుడు ఉండేవాడు. ఆయన తనకూ తన ఇంటికి రక్షగా గోవిందుడు అనే జెట్టిని నౌకరుగా నియమించుకున్నాడు. గోవిందుడు మహాబలశాలి.

అయితే శెట్టికి గోవిందుడి మీద నమ్మకం లేదు. ఎవరైనా వజ్రాలు బేరం చెయ్యటానికి తన వద్దకు వచ్చినప్పుడు శెట్టి గోవిందుణ్ణి ఏదో పని మీద ఎక్కడికైనా పంపేసేవాడు. తన వద్ద ఉన్న వజ్రాలు గోవిందుడి కంట పడితే, వాడు తనకే ద్రోహం చేస్తాడని ఆయనకు భయం.

కొంతకాలం గడిచినాక గోవిందుడు శెట్టికి తన మీద నమ్మకం లేదని గ్రహించాడు. అవకాశం దొరికితే శెట్టి కళ్ళు తెరిపించాలని వాడు అనుకున్నాడు.

ఒకనాడు శెట్టి లోపల భోజనం చేస్తున్న సమయంలో ఇద్దరు పెద్దమనుషుల లాటి

వాళ్ళు లోపలికి వస్తూ, వసారాలో కూర్చుని ఉన్న గోవిందుణ్ణి చూసి గతుక్కుమన్నారు. గోవిందుడు వాళ్ళను చూసి లేస్తూ, "దయచెయ్యండి! దయ చెయ్యండి!" అన్నాడు.

అందులో ఒకడు గోవిందుడి దగ్గరికి వచ్చి, "శెట్టిగారు ఏం చేస్తున్నారు?" అని అడిగాడు.

"లోపల భోజనం చేస్తున్నారు," అన్నాడు గోవిందుడు.

ఆ మనిషి గోవిందుడితో రహస్యంగా, "శెట్టి పద్ద మొత్తం ఏ మాత్రం విలువ చేసే వజ్రాలున్నాయి? అవన్నీ ఎక్కడ ఉంటాయి? మాకు సహాయం చేశావంటే నీకు మాతోబాటు వాటాయిస్తాం," అన్నాడు.

గోవిందుడు వారిద్దరినీ పరకాయించి చూసి, "ఒక్కక్షణం ఉండండి. అన్ని సంగతులూ కనుక్కుని వస్తాను," అన్నాడు.

వాడు లోపలికి వెళ్ళి. "అయ్యగారూ, వజ్రాలు కొనటానికి ఎవరో ధనికులు దూర దేశం నుంచి వచ్చారు. పెద్ద బేరంలాగుంది. త్వరగా రండి," అన్నాడు.

శెట్టి ఈ మాట వింటూనే భోజనం ముగించి, చెయ్యి కడుక్కుని వచ్చి, "నువ్వు వాళ్ళను కూర్చోబెట్టి, మన ఊరి చెరువులో నీళ్ళు ఏ మాత్రం ఉన్నదీచూసిరా, వెళ్ళు," అని గోవిందుడితో అన్నాడు.

"అలాగే, బాబూ!" అంటూ గోవిందుడు పెద్దమనుషులు చూస్తూండగానే బయటికి వెళ్ళిపోయాడు.

అదే సమయమనుకుని, పెద్దమనుషులైగా వచ్చిన దొంగలెద్దరూ లోపల జొరపడి, శెట్టిని కాళ్ళూ, చేతులూ బంధించి, పెట్టె తెరిచి, అందులో ఉన్న వజ్రాలన్నీ సంచుల్లో నింపుకుని, "గోవిందా! గోవిందా!" అని కేకలు పెడుతున్న శెట్టి నేట గుడ్డలు కుక్కి, బయటికి జారుకున్నారు.

గోవిందుడు ఆటేదూరం వెళ్ళలేదు. వాడు దొంగల కోసం కొద్ది దూరంలో కాపు

వేసి ఉండి, వాళ్ళు కనిపించగానే, "వని పూర్తి అయిందా?" అని అడిగాడు.

"అయింది, అయింది! ఇదుగో నీ వాటా!" అన్నారు దొంగలు.

"దొంగ వెధవల్లారా! వాటా తీసుకునే టందుకు నేను మీ వంటి వాణ్ణి అనుకున్నారా?" అంటూ గోవిందుడు సంచులు పట్టుకున్న వాణ్ణి మొహం పగిలేటట్టు కొట్టాడు. వాడు కిందపడి నెత్తురుకక్కాడు.

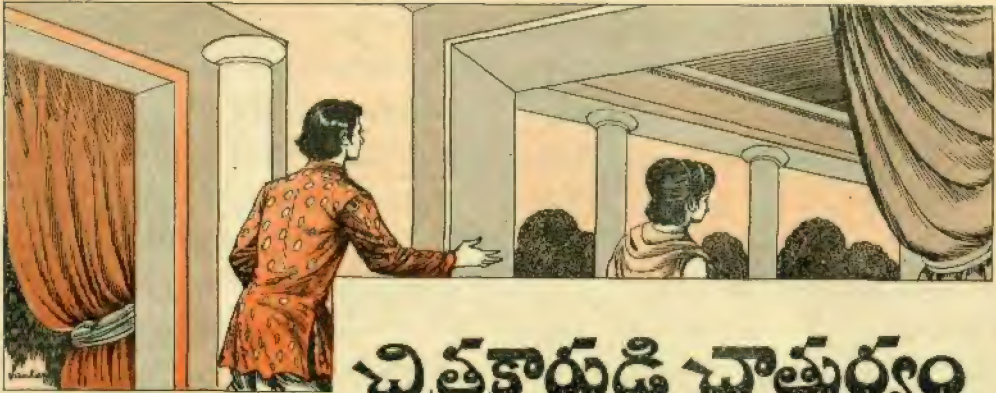
గోవిందుడు సంచులు రెండూ తీసుకుని శెట్టి ఇంటికి వచ్చాడు.

శెట్టి వాణ్ణి చూస్తూనే బాపురుమని, "వచ్చావా, గోవిందా? నా సొత్తంతా దోచుకున్నారు," అంటూ మొత్తుకున్నాడు.

"వాళ్ళకు నేను తగిన బుద్ధి చెప్పాను. మీ సరుకంతా ఉన్నదో లేదో చూసుకోండి," అంటూ గోవిందుడు సంచులను శెట్టి ముందు పడేసి, శెట్టి కట్టు విప్పాడు.

శెట్టి తన వజ్రాలన్నీ తిరిగి దొరికినట్టు తెలిసి, "నువ్వు ఇంత విశ్వాసపాత్రుడివని తెలిక నీకు ద్రోహం చేశానురా!" అన్నాడు.

చిత్రకారుడి చాతుర్యం

పూర్వం మధ్యదేశం నుంచి ఒక ప్రతిభా వంతుడైన చిత్రకారుడు యవనదేశం వెళ్ళాడు. అక్కడ ఒక ఆపూర్వమైన యంత్రాచార్యుడు ఉండేవాడు. ఆయన చిత్రకారుడికి తన ఇంట బస ఏర్పాటు చేసి, తన అతిథికి సేవలు చెయ్యటానికి తాను తయారు చేసిన ఒక యంత్రపుస్త్రీ బొమ్మను నియోగించాడు.

ఆ యంత్రపుస్త్రీ చిత్రకారుడికి కాళ్ళు కడిగి వెళ్ళిపోతున్నది. ఆ బొమ్మను చూసి చిత్రకారుడు నిజమైన స్త్రీయే అనుకుని, అమెను పలకరించాడు. కాని అమె జవాబు చెప్పలేదు.

చిత్రకారుడు అమెను చెయ్యి పట్టుకు లాగాడు. దాని లోపలి కీళ్ళు సడలి, బొమ్మ కింద పడిపోయింది. అది యంత్రపుబొమ్మ అని చిత్రకారుడు గ్రహించి యంత్రాచార్యుడి తెలివికి ఆశ్చర్యపడ్డాడు. కాని

ఆ యవనయంత్రాచార్యుడు తనకు ఆ బొమ్మను గురించి చెప్పక, పరాభవం చేశాడు. ఇది చిత్రకారుడికి భరించరాని దయింది. ఈ పరాభవానికి తగిన ప్రతికారం చేసి, యంత్రాచార్యుడికి తన ప్రతిభ కూడా ఎంత అద్భుతమైనదో ప్రదర్శించి, గుణ పాతం చెప్పాలని చిత్రకారుడు నిశ్చయించు కున్నాడు.

వెంటనే అతను, తాను ఉరిపోసుకుని వేళ్ళాడుతున్నట్టుగా ఒక చిత్రాన్ని చిత్రించి, ఆ చిత్రాన్ని తన గదిలోకి తెంగి చూసే వారికి కనిపించేలాగా అమర్చాడు. తరవాత అతను ఆ గదిలోనే ఒక మూలగా పడవేసి వున్న పాత కొయ్య సామానుల వెనక్కు పోయి దాక్కుని, యంత్రాచార్యుడి కోసం ఎదురు చూడసాగాడు.

కొంతసేపటికి యంత్రాచార్యుడు ఆ గది ముందుగా వెళ్ళతూ, గది తలుపులు తెరిచి

ఉండటం చూసి, అదేమిటా అని గదిలోకి
తొంగి చూశాడు. అతనికి నేల మీద పడి
ఉన్న యంత్రపు బొమ్మ. చిత్రకారుడు
ఉరిపోసుకుని వేళ్ళాడుతూ ఉండటమూ
కనిపించాయి.

ఆ పృశ్యం చూసి యంత్రాచార్యుడు
భయపడి పోయాడు. తాను తయారు చేసిన
యంత్రపు బొమ్మ చెడిపోయిందన్న విచారం
అయినకు కించిత్తు కూడా కలగలేదు. కాని
ఎక్కడో భారతదేశం నుంచి వచ్చి తన
ఇంట బస చేస్తున్న వాడు ఉరిపోసుకు
చనిపోయాడంటే తనకు తీరని నింద కలుగు
తుంది. ఏ కారణం చేత ఇలాంటి ఘోరం
జరిగిందో అధికారులు విచారించటం
మంచిది.

అలా అనుకుని యంత్రాచార్యుడు తన
దేశపు రాజుగారి వద్దకు వెళ్ళి జరిగినదంతా
చెప్పాడు. ఏమి జరిగినదీ వివరంగా తెలు
సుకు రమ్మని రాజుగారు తన కొలువులో
ఉండే అధికారులను కొందరిని శిల్పి ఇంటికి
పంపాడు.

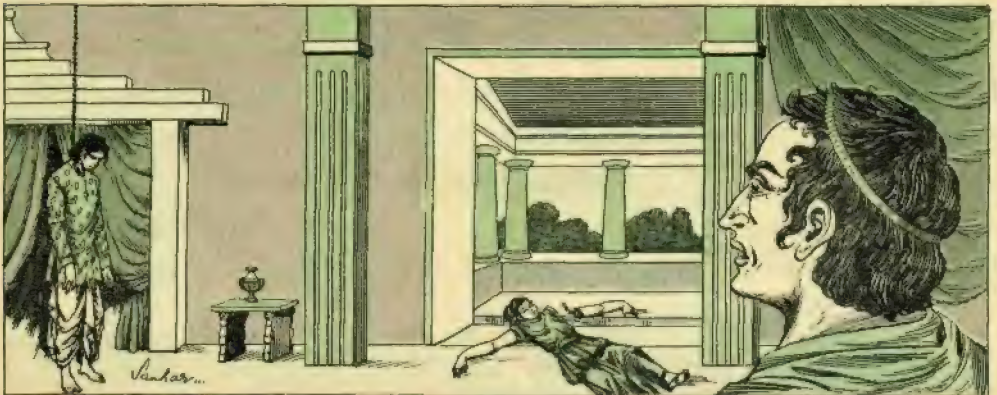
అధికారులు వచ్చి చిత్రకారుడి గది
లోకి చూశారు. గదిలోని కొక్కెం నుంచి
వేలాడుతున్న చిత్రకారుడి శవం వారికి
కనిపించింది.

శవాన్ని కిందికి దింపే మార్గం ఏమిటని
వారు ఆలోచించారు. కొందరు చిత్రకారుడి
గొంతుకు బిగిసివున్న తాడు కొయ్యటానికి
కత్తులూ, కటార్లూ తెచ్చారు.

ఇంతతో, గది లోపల దాగి ఉండిన
చిత్రకారుడు ఇవతలికి వచ్చాడు. అతన్ని
చూసి అందరూ నిర్భాంతపోయారు.

చిత్రకారుడు యంత్రాచార్యుడితో,
“అయ్యా, మీరు యంత్రపుస్త్రీని నియో
గించి నన్ను భ్రమింపజేసిన మాట నిజమే.
అయితే మీ తెలివితేటలతో నన్ను ఒక్కణ్ణే
భ్రమింపజేశారు. కాని నేను నా తెలివి
ఉపయోగించి మిమ్మల్ని, రాజుగారు పంపిన
ఈ అధికారులందరినీ కూడా భ్రమింప
జేశాను,” అన్నాడు.

ఆ మాట విని యంత్రాచార్యుడు సిగ్గుతో
తలవంచుకున్నాడు.

అరుణపురంలో వీరమల్లు అని దొంగ ఉండేవాడు. వాడు ఇళ్ళకు కన్నాలు వేసి, దారులుకాచి ప్రజలను దోచుకుని తన జీవనం సాగించేవాడు.

ఒక రాత్రి వీరమల్లు ఒక ఇంటికి కన్నం వెయ్యబోతూ ఉండగా వాడికి లోపలి వాళ్ళు మేలుకుని ఉన్నట్టు తెలిసింది. ఇద్దరు వ్యక్తులు మాట్లాడుకుంటున్నారు.

ఒక యువకుడు తన తల్లితో, "అమ్మా, నేను రేపు తెల్లవారుతూనే పొరుగు గూరు వెళ్ళాలి. అందుకని నాకు నా పాలు అన్నమూ, మట్టిపాలు అన్నమూ మూటలు కట్టి ఇయ్యి," అన్నాడు.

తల్లి, "సరేలే, రాయనా!" అన్నది.

తరవాత తల్లి కొడుకులు ఇద్దరూ నిద్ర పోయారు.

ఈ సంభాషణ విన్న వీరమల్లు తాను వచ్చిన పని కూడా మరిచిపోయాడు. వాడికి

కొడుకు అన్న మాటలు కొంచెంకూడా అర్థం కాలేదు. వాటి అర్థం ఏమిటో తెలుసు కోవాలని వాడికి పట్టుదల పుట్టు కొచ్చింది. తెల్లవారిన దాకా వాడు అక్కడే నిలబడ్డాడు.

తెల్లవారు యామున ఇంటిలో ఉండే తల్లి కొడుకులు నిద్ర లేచారు. కొడుకు ప్రయాణానికి సిద్ధమవుతూంటే తల్లి వాడికి రెండు మూటలు కట్టి ఇచ్చింది.

తల్లి ఇచ్చిన రెండు మూటలూ తీసుకుని కొడుకు ఇంటి నుంచి బయలుదేరాడు. అతనికి కొంచెం వెనకగా వీరమల్లు కూడా బయలుదేరాడు.

మధ్యాహ్నం మయింది. యువకుడు ఒక చెట్టు నీడన కూర్చున్నాడు. వీరమల్లు కూడా అదే నీడన, యువకుడికి కొంత దూరంలో కూర్చున్నాడు.

యువకుడు వీరమల్లు కేసి చూసి, తన తల్లి కట్టి ఇచ్చిన మూటలు రెండూ విప్పి,

ఒకటి తన ముందు ఉంచుకుని, రెండవది వీరమల్లు ముందుపెట్టాడు.

ఆ యువకుడి ప్రవర్తన వీరమల్లుకు అశ్చర్యం కలిగించింది. ఈ యువకుడు తనను ఎరగడు. తాను ఆ యువకుణ్ణి ఎరగడు. అయినా ఆ యువకుడు తాను అడగకుండానే తనకు ఆహారం పెట్టాడు. ఎరిగి ఉన్న వాళ్ళకుకూడా జన్మలో ఎన్నడూ ఎలాటి ఉపకారమూ చెయ్యని వీరమల్లుకు యువకుడి ప్రవర్తన ఎంతో వింతగా తోచింది.

తన అనుమానం తీర్చుకునేటందుకు ఇదే మంచి సమయం అనుకుని వీరమల్లు, "అయ్యా, నా కొక సందేహం. ఆ సందేహాన్ని తీర్చినట్లయితే మీరిచ్చిన ఆహారం పుచ్చుకుంటాను," అన్నాడు యువకుడితో.

"అదుగు," అన్నాడు యువకుడు.

"నా వృత్తి దొంగతనాలు చెయ్యటం. నేను నిన్న రాత్రి మీ ఇంటికి కన్నం వెయ్యటానికి వచ్చి, నువు మీ అమ్మతో అన్న మాటలు విన్నాను. వాటికి అర్థమేమిటో తెలియలేదు. అది తెలుసు కుందామనే

నీ వెంటపడి వచ్చాను," అన్నాడు వీరమల్లు.

యువకుడు నవ్వి, "చూడు, నేను తినే అన్నం మట్టిపాలు అన్నం. నీ కిచ్చినది నా పాలు అన్నం," అన్నాడు.

"ఆ మాట అసలు అర్థం కాలేదు. నువు తిన్నది నీ పాలు అవుతుంది గాని, నేను తినేది నీ పాలు ఎలా అవుతుంది?" అని వీరమల్లు అడిగాడు.

"నేను తిన్నది ఒక పూట కూడా ఉండదు. అది జీర్ణమై మట్టిపాలు అయి పోతుంది. కాని నేను నీకు పెట్టినది పుణ్యం రూపంలో నాకు శాశ్వతంగా దక్కుతుంది. నువు దొంగతనాలు చేసి సంపాదించినది అనుభవిస్తున్నావు. అది ఖర్చు అయిపోతున్నది. కాని నువు ఇతరులకు చేసినది ఏమిటి?" అన్నాడు యువకుడు.

ఈ మాటతో దొంగకు కళ్ళు తెరుచు కున్నట్టు అయింది. వాడు తన వృత్తిమానేసి, కష్టపడి పనిచేసి, ఇతరులకు సహాయం చేస్తూ జీవించటం నేర్చుకున్నాడు.

పరశురాముడు మాట్లాడటం చాలించగానే కన్యమహాముని కొరవసభలో దుర్యోధనుడితో, "ధర్మరాజుతో సంధిచేసు కోవటం మంచిది. కొరవ పాండవులు భూమి సంతనూ కలిసి పాలించవచ్చు. నువ్వే బలవంతుణ్ణుకోకు. అవతల వాళ్లుకూడా బలవంతులే అయినప్పుడు బలం అనేదానికి అర్థంలేదు. ఈ సందర్భంలో నీకు మాతలి కథ చెబుతాను," అంటూ ఇలా చెప్పాడు:

దేవేంద్రుడి సారథి అయిన మాతలికి లేక లేక ఒక చక్కదనాల కూతురు కలిగింది. గుణకేశి అనే ఆ పిల్ల అందచందాలలో అందరు స్త్రీలనూ మించింది. ఆమెకు యుక్త వయసు వచ్చేసరికి ఆమె తల్లి దండ్రులు ఆమె వివాహం తలపెట్టారు.

మాతలి ఎంత వెతికినా తన కుమార్తెకు తగిన వరుడు ఎక్కడా లభించలేదు. దేవలోకంలోనూ, మానవలోకంలోనూ చూడటం అయిన తరవాత మాతలి తన కుమార్తెతో సహా నాగలోకానికి ప్రయాణమయ్యాడు.

దారిలో అతనికి నారదుడు తటస్థపడి, "నేను వరుణుడి వద్దకు పోతున్నాను. నీ ప్రయాణం ఎక్కడికి?" అని అడిగాడు. మాతలి తాము పోతున్న పని నారదుడికి చెప్పి, "నేను కూడా వరుణుడి దగ్గరికే పోతున్నాను," అన్నాడు.

ఇద్దరూ కలిసి వరుణుడి దగ్గరికి వెళ్లారు. వరుణుడు వారి కిద్దరికీ తగిన విధంగా అతిథి సత్కారాలు చేసి, మాతలి వచ్చిన పని తెలుసుకుని, నాగలోకంలో

తిరగటానికి అనుమతి ఇచ్చాడు. నారదుడూ, మాతలి నాగలోకమంతా తిరిగి, అనేకమంది యువకులను చూశారు. శేషుడుండే భోగవతిపురంలో సుముఖుడు అనే నాగయువకుడు మాతలికి నచ్చాడు.

"గుణకేశికి ఈ కుర్రవాడు తగిన వరుడు. అందుచేత అతన్ని వివాహానికి ఒప్పించు," అని మాతలి నారదుణ్ణి కోరాడు.

నారదుడు సుముఖుడి తాత అయిన ఆర్యకుడికి మాతలిని పరిచయంచేసి, అతని కోరిక తెలిపాడు.

ఆర్యకుడు ఈ మాటకు సంతోషించి కూడా పైకి దైన్యం కనబరుస్తూ, "నారదా,

ఈ వివాహానికి ఎలా ఒప్పుకోను? ఇటీవలనే గరుత్మంతుడు నా కొడుకును చంపి తిని, వచ్చే మాసంలో నా మనమడైన సుముఖుణ్ణి తింటానని ప్రతిజ్ఞచేసి వెళ్లాడు. నా కొడుకు పోయినందుకూ, నా మనమడు పోబోతున్నందుకూ మేము పుట్టెడు దుఃఖంలో మునిగి ఉన్నాం. గరుత్మంతుడు అన్నంత పని చేస్తాడు. నేని సంబంధానికి ఎలా ఒప్పుకోను?" అన్నాడు.

ఆ మాటవిని మాతలి కొంచెం ఆలోచించి, "మహానుభావా, నాకోక ఆలోచన తట్టింది. నీ మనమడైన సుముఖుణ్ణి నా వెంటా, నారదుడి వెంటా ఇంద్రుడి వద్దకు పంపిస్తే, నేను చెయ్యవలసినది చేసి, అతనికి పూర్ణాయువు కలిగేటట్లు చూస్తాను. గరుత్మంతుడు ఇతని జోలికి రాకుండా చూస్తాను. మీ కందరికీ సుఖం కలుగుతుంది," అన్నాడు.

ఆర్యకుడు అందుకు సమ్మతించాడు. మాతలి సుముఖుణ్ణి, ఇతర ముఖ్యులనూ వెంట బెట్టుకుని ఇంద్రుడి వద్దకు తిరిగి వచ్చాడు. అక్కడ విష్ణువు దేవేంద్రుడితో కబుర్లాడుతూ ఉన్నాడు. మాతలి తన అభిప్రాయం చెప్పగానే విష్ణువు ఇంద్రుడితో, "సుముఖుడికి అమృతం ఇచ్చి దేవతలతో సమానుణ్ణి చెయ్యి. ఆ విధంగా మాతలి, నారదుల కోరిక తీరుతుంది," అన్నాడు.

గరుత్మంతుడికి ఆగ్రహం తెప్పించటానికి జంకి ఇంద్రుడు విష్ణువుతో, " సుముఖుడికి నువ్వే అమృతం ఇయ్యి," అన్నాడు.

" అన్ని లోకాలనూ పాలించే వాడివి, నిన్ను అపగల వారెవరు? నువ్వే సుముఖుడికి అమృతం ఇయ్యి," అన్నాడు విష్ణువు.

కాని ఇంద్రుడు సుముఖుడికి దీర్ఘాయువు ఇచ్చాడు గాని అమృతం ఇయ్యలేదు. సుముఖుడు గరుత్మంతుడి భయం తీరి, మాతలి కుమార్తెను పెళ్లాడి సుఖంగా ఉన్నాడు.

ఈ సంగతి తెలిసి గరుత్మంతుడు మండి పడి, ఇంద్రుడి వద్దకు వచ్చి, " నా నేటి ముందున్న అహరానికి ఏమని అడ్డం తగిలావు? అహరం లేక నేనూ నా వాళ్లూ చచ్చిపోమా? నేను ఎంత బలవంతుణ్ణి! నన్ను తేలికగా చూస్తావా? నేను నిన్ను ఒక చిన్న ఈకతో మోయగలను," అన్నాడు.

అప్పుడు విష్ణువు, " గరుడుడా, నా ఎదుటనే ప్రగల్భాలాడకు. నన్ను మోస్తున్నాననుకుని నీకు గర్వంగా ఉన్నది. నిజానికి నేనే నిన్ను మోస్తున్నాను. చేతనైతే నా ఎడమచెయ్యి మోయి!" అంటూ తన ఎడమ చేతిని గరుత్మంతుడి వీపు మీద పెట్టాడు. దాని బరువుకు గరుత్మంతుడు కూలబడిపోయి కళ్ళు తేలవేశాడు. అతనికి ప్రాణాలు పోతున్నట్టు అనిపించింది.

గరుత్మంతుడు క్రమాపణ చెప్పకుని, తనను కాపాడమని విష్ణువును వేడుకున్నాడు.

కణ్వుడు దుర్యోధనుడికి ఈ కథ చెప్పి, " దుర్యోధనా, పాండవులు యుద్ధంలో నిన్ను తలపడగానే నీకుకూడా గరుత్మంతుడికి జరిగిన భంగపాటే కలుగుతుంది. మిమ్మల్ని కాపాడటానికి కృష్ణుడు వచ్చాడు. అతను చెప్పినట్టు చేసి నీ కులాన్ని కాపాడుకో," అన్నాడు.

దుర్యోధనుడు కర్ణుడి కేసి చూసి వెకిలిగా నవ్వాడు. తరవాత అతను కణ్వుడితో, " మహర్షీ, నన్ను దేవుడు ఇలా పుట్టించాడు. నాకు ఎలా జరగవలసి ఉన్నదో నా ప్రర్తన

దానికి అనుగుణంగా ఉన్నది. నాకు వెయ్యి మాటలుచెప్పి ఏంప్రయోజనం?" అన్నాడు.

తరవాత నారదుడు దుర్యోధనుడితో, "నాయనా, హితం చెప్పేవాళ్ళు చాలా అరుదు. అలాటి వాళ్ళు మంచిమాటలు చెబితే మొండికెయ్యరాదు. దీనికి దృష్టాంతంగా నీకు గాలవుడి కథ చెబుతాను," అంటూ ఇలా చెప్పాడు:

గాలవుడు విశ్వామిత్రుడి శిష్యుడు. అతను విధ్య పూర్తిచేసుకుని వెళ్ళిపోతూ విశ్వామిత్రుడికి గురుదక్షిణ ఇస్తానని మొండి పట్టు పట్టాడు; విశ్వామిత్రుడు దక్షిణ ఆవసరం లేదని ఎంత చెప్పినా విన్నాడు కాదు.

"అలా అయితే, ఒక్క చెవి మాత్రం నల్లగా ఉండే తెల్లని గుర్రాలు ఎనిమి వందలు పట్టుకురా!" అన్నాడు విశ్వామిత్రుడు చిరాకుతో.

గాలవుడి ప్రాణంమీదికి వచ్చింది. అతని దగ్గర చిల్లిగవ్వలేదు. గురువుగారు కోరిన గుర్రాలు ఎక్కడ ఉంటాయో తెలీదు. అతను విష్ణుమూర్తిని ధ్యానించాడు.

అంతలో గరుత్మంతుడు వచ్చి, "నన్ను విష్ణువు పంపాడు. ఎక్కడికి కావాలంటే అక్కడికి తీసుకుపోతాను," అన్నాడు.

గాలవుడు సంతోషించి, గరుత్మంతుడి వీపుమీద ఎక్కి తూర్పుగా పొమ్మన్నాడు. గరుత్మంతుడు అతివేగంగా పోతుంటే గాలవుడికి ఏమీ కనిపించలేదు, స్పృహ తప్పిపోతున్నది.

"అయ్యో, అంతవేగంగా పోకు. నేను గుర్రాల కోసం వెతుకుతున్నాను," అన్నాడు గాలవుడు.

"ఆ మాట మొదటే ఎందుకు చెప్ప లేదు?" అని గరుత్మంతుడు గాలవుడితో కూడా ఋషభం అనే పర్వతంమీద దిగాడు. కాండిలి అనే తపస్విని వారికి అతిథ్యం ఇచ్చింది.

తరవాత గరుత్మంతుడు, "నీకు ముందు ధనం కావాలి. దానితో గుర్రాలు సంపాదించు. ప్రతిష్ఠానపురం వీలే యయాతి

నా మిత్రుడు, గొప్ప ధనికుడు. అతని వద్దకు పోయి ధనం అడుగు," అని గాల వుణ్ణి యయాతి దగ్గరికి తీసుకుపోయాడు.

యయాతి గరుత్మంతుడి ద్వారా గాల వుడి వృత్తాంతం తెలుసుకుని గరుత్మంతుడితో, "మిత్రమా, పూర్వంలాగా నా దగ్గిర ఇప్పుడు ధనం లేదు. అయినా, నా కుమార్తెను మాధవిని ఈ బ్రాహ్మణుడికి ఇస్తాను. ఆమె సహాయంతో ఇతని కోరిక తీరనీ," అని గాలవుడికి మాధవిని ఇచ్చాడు.

"ఈ పిల్ల ద్వారా నీకు కావలసిన గుర్రాలు సంపాదించుకో. నేను పోతాను," అని గరుత్మంతుడు వెళ్ళిపోయాడు.

తరవాత గాలవుడు మాధవిని వెంట బెట్టుకుని, అయోధ్యరాజైన హర్యశ్వు డనే వాడి వద్దకు వెళ్ళాడు. అతను వచ్చిన పని తెలిసి హర్యశ్వుడు, "గాలవ మహర్షీ, ఈ పిల్ల సర్వలక్షణ సంపన్నగా ఉన్నది. నా దగ్గిర గుర్రాలు అనేకంగానే ఉన్నాయి గాని నీకు కావలసిన గుర్రాలు రెండు వందలు మాత్రమే ఉన్నాయి," అన్నాడు.

"నన్ను ఈ విధంగా ఇతర రాజులకు కూడా ఇచ్చి నీకు కావలసిన ఎనిమిది వందల గుర్రాలూ సంపాదించుకో," అని మాధవి చెప్పినమీదట గాలవుడు ఆమెను హర్యశ్వుడికి ఇచ్చి రెండు వందల గుర్రాలు తీసుకున్నాడు.

మాధవి వల్ల ఒక కొడుకును కనిన తరవాత హర్యశ్వుడు ఆమెను గాలవుడికి తిరిగి ఇచ్చేశాడు.

తరవాత గాలవుడు మాధవిని తీసుకుని దివేదాసుడు వీలే కాశీకి వెళ్ళాడు. దివేదాసుడి వద్ద కూడా గాలవుడు కోరిన గుర్రాలు రెండువందలే ఉన్నాయి. అతను ఒక కొడుకు పుట్టినదాకా మాధవిని తన భార్యగా ఉంచుకుని, తరవాత ఆమెను గాలవుడికి తిరిగి ఇచ్చేశాడు.

అప్పుడు గాలవుడు ఆమెను ఉశీనరుడు వీలే భోజనగరానికి తీసుకుపోయి, అతనికి కొడుకు పుట్టిన దాకా మాధవిని భార్యగా ఇచ్చి, తిరిగి ఆమెను వెంటబెట్టుకుని

బయలుదేరాడు. ఉశీనరుడి వద్ద కూడా రెండువందల గుర్రాలే ఉన్నాయి.

ఇంకా రెండు వందల గుర్రాలు కావాలి. అవి ఎక్కడ దొరుకుతాయో తెలీదు. అంతలో గాలపుడికి గరుత్మంతుడు ఎదురై, బరిగినదంతా విని, "గాలవా, మిగిలిన గుర్రాల కోసం శ్రమపడకు. ఒక చెవి నల్లగా ఉండే తెల్లని గుర్రాలు ప్రపంచంలో మరి లేవు. మిగిలిన రెండు వందల గుర్రాలకు బదులు ఈ మాధవినే విశ్వామిత్రుడికి ఇచ్చేయ్యి." అని సలహా ఇచ్చాడు.

గాలవుడు మాధవిని విశ్వామిత్రుడి వద్దకు తీసుకుపోయి, తన గురువక్షిణ కింద

ఆరువందల గుర్రాలనూ, మాధవిని ఇచ్చాడు. విశ్వామిత్రుడు మాధవిని సంతోషంగా స్వీకరించాడు.

నారదుడు ఈ కథ చెప్పి, "దుర్యోధనా, మొండి పట్టుదల వల్ల గాలవుడు ఇన్ని పాట్లు పడవలసి వచ్చింది. అందు చేత నువు మొండితనం మాని నీ హితం కోరి చెప్పే వాళ్ళ మాటలు విను," అన్నాడు.

అప్పుడు ధృతరాష్ట్రుడు కృష్ణుడితో, "కృష్ణా, జరుగుతున్నదేదీ నాకు సమ్మతం కాదు, కాని నేను పరాధీనుణ్ణి. ఈ దుర్యోధనుడికి బుద్ధిచెప్పటం మా కెవరికీ సాధ్యం కాలేదు, నువు చెప్పి చూడు," అన్నాడు.

కృష్ణుడు దుర్యోధనుడితో, "దుర్యోధనా, నువు తలపెట్టినది నీ వంటి వాడు చేసే పని కాదు, దుర్మార్గులు చెయ్యవలసి వది. నీకు సలహా ఇస్తున్న వారి కన్న నువ్వే జ్ఞానివి. పాండవుల సఖ్యం నీకు ధర్మార్థకామాలనిస్తుంది. యుద్ధం సర్వ నాశనకారి. పాండవుల పరాక్రమాన్ని సరిగా గ్రహించు. నువు వారితో సంధి చేసుకుంటే నీ వారంతా సంతోషిస్తారు," అన్నాడు.

భీష్ముడూ, ద్రోణుడూ కూడా కృష్ణుడి మాటలను బలపరిచారు. విదురుడు దుర్యోధనుడితో, "నువు ఏమైనా నాకు చింత లేదు. నేను నీ తల్లిదండ్రులైన గాంధారి ధృతరాష్ట్రులను గురించి విచారిస్తున్నాను.

నీ వంటి కొడుకును కన్నందుకు వాళ్ళు దిక్కులేని వాళ్ళు కాబోతున్నారు," అన్నాడు. ధృతరాష్ట్రుడు దుర్యోధనుడితో, "నాయనా, కృష్ణుడి స్నేహం మనకు అన్ని విధాలా మంచిది. ఈ అవకాశాన్ని జార విడవకు," అన్నాడు.

ఎవరి మాటలూ దుర్యోధనుడికి నచ్చలేదు. అతను కృష్ణుడితో, "అందరూ నన్నే నిందిస్తున్నారు. నువ్వు పాండవ పక్షపాతిగా మాట్లాడావుగాని ఉభయపక్షాల బలాబలాలు అలోచించి మాట్లాడలేదు. నేను చేసిన మహా పాపం ఏమిటో నాకు తెలియటం లేదు. పాండవులు ఇష్టపడి జూదమాడి, అరణ్యానికి పోతే అది నా తప్పా? పాండవులు మా మీదికి ఎందుకు యుద్ధానికి పూనుకున్నారు? మా అపరాధం ఏమిటి? నేను ఇంద్రుడికైనా భయపడను. వారు క్షత్రియధర్మంతో యుద్ధానికి వస్తే మేము యుద్ధంలో చాపటానికైనా సిద్ధమే. నాకు ఏమీ తెలియనప్పడు పాండవులకు రాజ్యం ఇవ్వబడింది. నేను బతికి ఉండగా ఆ రాజ్యం వారికి తిరిగి రాదు. సూది మొన మోపి నంత భూమి కూడా నేను వారికి ఇయ్యను. నాతో ఇన్ని మాటలు చెప్పి ప్రయోజనం లేదు," అన్నాడు.

కృష్ణుడు దుర్యోధనుడితో, "నీ కోరిక తీరి నీకు వీరమరణం లభిస్తుందిలే! నువ్వు

పాండవులకు అన్ని విధాలా ద్రోహం చేసి ఏ తప్పు చెయ్యలే దంటున్నావు. నీకు పతనం తప్పదు. మంచిగా అడుగుతుంటే పాండవుల తండ్రి రాజ్యం పాండవుల కియ్యవు. రేపు వారు మొత్తం రాజ్యం తీసుకుంటారు," అన్నాడు.

దుర్యోధనుడు కోపంతో సభనుంచి వెళ్ళి పోయాడు. అతని పక్షం వారంతా అతని వెంట వెళ్ళిపోయారు.

అప్పుడు కృష్ణుడు ధృతరాష్ట్రుడితో, "మహారాజా, వంశ నాశనం కాకుండా చూడాలంటే పెద్దలందరూ దుర్యోధనుడు మొదలైన వారిని బంధించి పాండవుల వశం చేసి, వారితో సంధి చేసుకోండి," అన్నాడు.

ధృతరాష్ట్రుడు ఈ మాటకు కంగారుపడి దుర్యోధనుడికి గాంధారి చేత చెప్పించి చూశాడు. ప్రయోజనం లేక పోయింది.

దుర్యోధనుణ్ణి, అతని మంత్రులనూ బంధించి పాండవులకు అప్పగించ బోతున్నట్టు దుశ్శాసనుడు దుర్యోధనుడితో చెప్పాడు. "మనమే ముందుగా కృష్ణుణ్ణి బంధించి, పాండవులను కొరలు తీసిన పాముల్లాగా చేద్దాం," అన్నాడతను.

ఈ సంగతి సాత్యకి ఎలాగో పసికట్టాడు. అతను కృతవర్మతో, "నేను కృష్ణుడితో ఈ సంగతి చెప్పివస్తాను. నువ్వు ఈలోపల మన సైనికులతో సభా ద్వారం దగ్గర సిద్ధంగా ఉండు," అని చెప్పి, సభలోకి వెళ్ళి కృష్ణుడితో అతన్ని కట్టెయ్యటానికి దుష్టచతుష్టయం ప్రయత్నించ బోతున్నట్టు చెప్పాడు. తరవాత అతను ఇదే సంగతి ధృతరాష్ట్రుడికి, విదురుడికి చెప్పి, సభలో ఉన్నవారందరికీ చెప్పాడు.

ధృతరాష్ట్రుడు దుర్యోధనుణ్ణి సభకు పిలిపించి చివాట్లు పెట్టాడు. విదురుడు

కూడా అతన్ని మందలించాడు. కృష్ణుడు అతనితో, "నేనిక్కడ ఒంటరిగా ఉన్నాననా నీ ఉద్దేశం? నా వెంట సమస్త పాండవ సేనా, అంధక వృష్టియోధులూ, ఆదిత్యులూ, రుద్రులూ, వసువులూ, ఋషులూ ఉన్నారు, చూడు!" అన్నాడు.

మరుక్షణం కృష్ణుడి శరీరమంతటా అందరూ అంగుళం ప్రమాణంలో, మెరుపుల్లాగా ప్రకాశిస్తూ, మంటలు కక్కుతూ కనిపించారు. కృష్ణుడి నుదుట బ్రహ్మ, వక్షస్థలాన ఏకాదశ రుద్రులూ, భుజాలలో దిక్పాలకులూ, ముఖాన అగ్ని కనిపించారు.

ఆ మోరరూపాన్ని చూడలేక సభలో అందరూ కళ్ళు మూసుకున్నారు. కృష్ణుడు దివ్యదృష్టి ఇవ్వటం చేత ద్రోణుడూ, భీష్ముడూ, విదురుడూ, సంజయుడూ, ఆ విశ్వరూపాన్ని చూడగలిగారు.

"ఈ కలకలం ఏమిటి?" అని ధృతరాష్ట్రుడు అడిగాడు.

కృష్ణుడు ధృతరాష్ట్రుడికి కూడా దివ్యదృష్టి ఇచ్చాడు.

శివ కలలు

4

బిడరికాశ్రమంలో దూర్వాసుడు తపస్సు చేసుకుంటూ ఉండేవాడు. ఒకనాటి మధ్యాహ్నం ఆయన దేవతార్చన చేసి, హవిశ్శేషాలను తన ఆశ్రమం ముందు లేడిపిల్లలకు తినిపిస్తూండగా, తుంబురు డనే ప్రమదుడు ఆ కాశమాగ్గాన తన భార్యతో సహా పోతూ చూసి, లేడిపిల్లల కేసి చిటికెలు వేశాడు. అవి బెదిరి పారిపోయాయి. అసలే కోపిష్టి అయిన దూర్వాసుడు తుంబురుణ్ణి మనిషిజన్మ ఎత్తమని శపించాడు.

తుంబురుడు భయపడి విమానం దిగి, "స్వామీ, మీ జింకపిల్లలను చూసి ముచ్చట పడి చిటికవేస్తే అది నాకు శాపమై చుట్టుకున్నది. మీ శాపం అమోఘం గనక అలాగే మనిషిజన్మ ఎత్తుతాను. కాని ఆ జన్మలో శివభక్తి ఉండేట్లు అనుగ్రహించండి."

అన్నాడు. దూర్వాసుడు అలాగే అనుగ్రహించాడు.

దూర్వాసుడి శాపం ఫలితంగా తుంబురుడు కాంచీపురంలో వైశ్యుల యింట చిరుతొండడు అనే పేరుతో పుట్టాడు. అతని భార్య కూడా తిరువెంగనాంచి అనే పేరుతో పుట్టి చిరుతొండడికి భార్య అయింది. వారికి సిరియాలూడు అనే కొడుకు కలిగాడు.

చిరుతొండడు వీరవైవాచారపరాయణుడై ఏకామ్రనాదుణ్ణి అర్పించుతూ, శివభక్తులు ఏవేళ ఏ పదార్థం కోరినా శక్తివంచన లేకుండా ఇస్తూండేవాడు.

ఒకనాడు అతని ఇంటికి ఒక శివభక్తుడు వచ్చి, చిరుతొండడిని ఆశీర్వదించి, అతని నుంచి అర్చనలు పొంది, "నాయనా, నిత్యమూ శివుణ్ణి చెరుకురసంతో అభిషేకించటం నా వ్రతం. అందుచేత చేతితో

గానుగ అడిగిన చెరుకురసం నాకు తూమెడు కావాలి," అన్నాడు.

చిరుతొండడు పరమానందం చెంది, డబ్బు తీసుకుని చెరుకు గడలు కొనటానికి బయలుదేరి వెళ్లాడు.

తూమెడు రసం కోసం నూరు చెరుకు గడలు కావాలి. అందుచేత చిరుతొండడు నూరు చెరుకుగడలు కొని కట్టకట్టించాడు. కాని అంతపెద్ద మోపు ఎత్తటం అతనికి సాధ్యం కాలేదు. అప్పుడు శివుడే మనిషి రూపంతో వచ్చి ఆ మోపును తాను కూడా మోసుకొచ్చి అంతలోనే మాయమయ్యాడు.

చిరుతొండడు అది చూసి ఆశ్చర్యపడి, తన చేత్తోనే చెరుకుగడలను గానుగ అడి,

తూమెడు రసం తీసి, అతిథికి ఇచ్చాడు. శివుడికి అభిషేకం జరిగిపోయింది.

కైలాసం మీద పార్వతి శివుడి శరీర మంతా చెమటతో తడిసి ఉండటం చూసి కారణం అడిగింది. శివుడు ఆమెకు చిరు తొండడి సంగతి చెప్పి, "నా భక్తుడు చెరుకు గడల మోపు ఎత్తలేక పోయేసరికి నేను సహాయం చేశాను. అతనికి చెమటపట్టింది, నాకూ పట్టింది," అన్నాడు. ఆ వీరశైవుణ్ణి తాను కూడా చూడాలని పార్వతి కోరింది.

అప్పుడు శివుడు ఇంద్రుడితో కాంచీ పురం ప్రాంతాలలో ఎడతెగని వానలు కురిపించ మన్నాడు. కాంచీపురంలో ఇరవై ఒక్క రోజు ఎడతెగని వర్షం కురిసి, ఇరవై రెండో రోజున వెలిసింది. ఈ మూడు వారాలూ చిరుతొండడు శివభక్తులకు రాత్రిం బగళ్లు భోజనాలు పెడుతూనే వచ్చాడు, వంటచెరుకు లేకపోతే గుడ్డలు నూనెలో తడిపి అంటించి, వంటలు చేయించాడు, అంతేగాని ఆ గడ్డురోజులలో తన ప్రజానికి భంగం రాలియ్యలేదు.

కాని తీరా వాన వెలిసిన రోజున చిరు తొండడి ఇంట అతిథి లేకుండా పోయాడు. కనీసం ఒక శివభక్తుడికైనా భోజనం పెట్టి గాని చిరుతొండడు భోజనం చెయ్యడు. అది అతని నియమం. అతను మధ్యాహ్నం వేళ బయటికి వచ్చి చూశాడు. పంచ అరు

గుల మీద ఒక్క శివయోగి కూడా లేడు. అందుచేత చిరుతొండడు అతిథుల కోసం వెతుకుతూ వీధుల వెంటపడ్డాడు. కోట అవరణలో ఎక్కడా ఒక శివభక్తుడు దొరక లేడు. చిరుతొండడు కోట దాటి బాహ్య ప్రదేశాలలో వెదకసాగాడు.

ఒక తోటకు సమీపంలో ఒక పాడుపడిన గుడిలో ఇద్దరు వృద్ధ దంపతులు అతనికి కనిపించారు. ముసలివాడి జుట్టు నెరిసి జడలుకట్టి ఉన్నది; ముఖాన వీభూతిరేఖలున్నాయి. ముసలావిడ గుడ్డిది; పులి చర్మం మీద పడుకుని ఉన్న ముసలాయన పాదాలు ఒత్తుతున్నది.

చిరుతొండడు వారికి చేతులెత్తి నమస్కారం చేసి, "ఇవాళ మీ రిద్దరూ మాయంటికి వచ్చి శివార్చన చేసి, నన్ను కృతార్థుణ్ణి చెయ్యండి," అన్నాడు.

దానికి ఆ వృద్ధుడు, "ఏడాదిగా నేను శివుణ్ణి ఉద్దేశించి నిరాహార వ్రతం చేస్తున్నాను. ఆ వ్రతానికి ఉద్వాపన నర మాంసంతోగాని కాదు. నరపశువు బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్యకులాలలో దేనికైనా చెందిన వాడు కావాలి; చిన్న వయసు వాడూ, ఆరోగ్యవంతుడూ కావాలి. వాణ్ణి తల్లి తండ్రులు చంపి, వండి, వడ్డించాలి. నువ్వు కూడా నా పంక్తిని కూర్చొని తినాలి," అన్నాడు.

"నన్ను చిరుతొండనంటి అంటారు. శివభక్తుల వ్రతాలు కొనసాగించటమే నా వ్రతం. తమరు కోరినట్టు భోజనం పెడతాను. మా యింటికి దయచెయ్యండి," అన్నాడు చిరుతొండడు.

"నువ్వు ఒప్పుకుంటే చాలుతుందా? నీ భార్య కూడా నా నియమానికి ఒప్పుకోవాలి," అన్నాడు వృద్ధుడు.

చిరుతొండడు తన భార్యను ఒప్పించటానికి ఇంటికివచ్చి, తిరువేంగనాంచితో సంగతంతా చెప్పాడు.

"మన మాంసం కోసి వండిపెట్టటానికైనా మనం సిద్ధమే గద. వెంటనే వెళ్లి వారిని తీసుకురండి," అన్నదామె.

ఈ లోపల, ముసలి రూపంలో ఉన్న శివుడు వేరొక రూపంలో నిరియాలాడు చదువుకునే పాఠశాలకువెళ్లి, ఆ కుర్రవాడితో, "నాయనా, మీ తండ్రి దుర్మార్గుడు; నిన్ను చంపి ఎవరో జోగికి పండిపెట్ట బోతున్నాడు. వెంటనే పారిపో," అన్నాడు.

"అయ్యా, మీరు చెప్పేది చిత్రంగా ఉన్నది. పరోపకారార్థ మిదం శరీరం అన్నారు. దధీచీ, శిబీ మొదలైనవాళ్లు అజ్ఞానులా?" అని నిరియాలాడు జవాబు చెప్పాడు.

చిరుతొండడు తిరిగి దేవాలయానికి వచ్చి, ముసలి బ్రాహ్మణుణ్ణి ఎత్తుకుని, గుడ్డి అవ్వను నడిపించు కుంటూ ఇంటికి వచ్చాడు.

తల్లి దండ్రులు నిరియాలాడికి తలంటి పోసి స్నానంచేయించి, అలంకరించి, "నాయనా, ఇవయోగికి ఆహారమవుతావా?" అని అడిగారు.

"సంతోషంగా ఆవుతాను," అన్నాడు నిరియాలాడు.

తల్లి తన కొడుకును ఒడిలో పడుకోబెట్టుకున్నది. చిరుతొండనంది కొడుకును చంపాడు. నిరియాలాడి మాంసం వండి ఆ భార్యాభర్తలు వృద్ధ దంపతులకు వడ్డించారు. ముసలివాడు చిరుతొండనందితో "నువ్వా, నీ కొడుకూ నా పంక్తిని భోజనం చెయ్యండి మరి," అన్నాడు.

"మా అబ్బాయి ఎటో వెళ్లి ఉంటాడు. వంటకాలు చల్లబడతాయి. మీరు అరగించండి," అన్నాడు చిరుతొండడు.

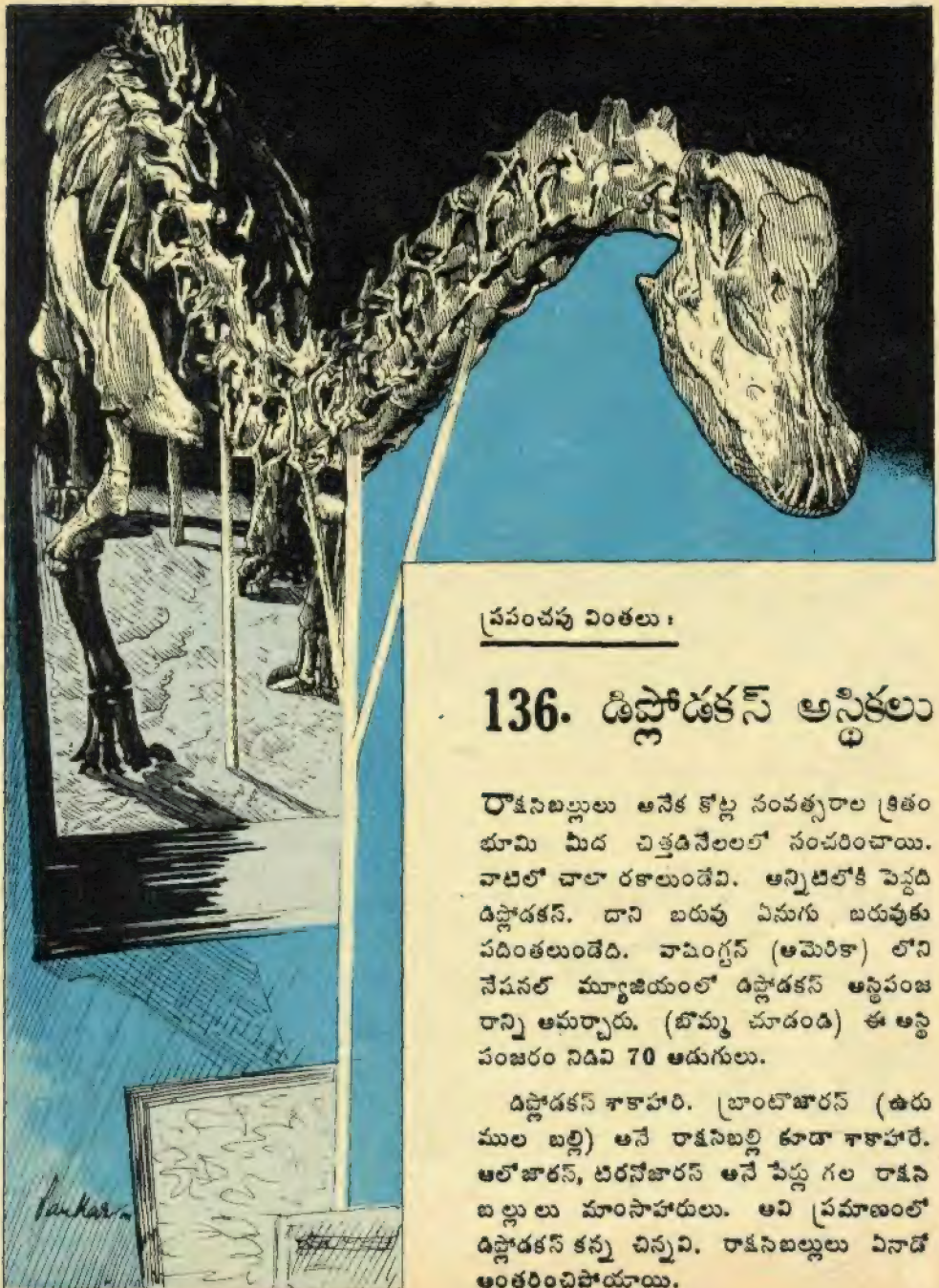
"నీ భార్యను కేకపెట్టమను, పిల్లవాడు వస్తాడు," అన్నాడు ముసలివాడు.

చిరుతొండడు వెంగనాంచి, "నాయనా, నిరియాలా! రారా!" అని కేకపెట్టింది.

నిరియాలాడు పరిగెత్తుకుంటూ విధిలో నుంచి లోపలికి వచ్చాడు.

చిరుతొండడు వృద్ధదంపతుల కేసి తిరిగే సరికి అతనికి పార్వతి పరమేశ్వరులు అసలు రూపంలో కనిపించారు! వారు అతని ఇవభక్తికి మెచ్చుకుని, అతని పూర్వ జన్మ కథ తెలిపారు.

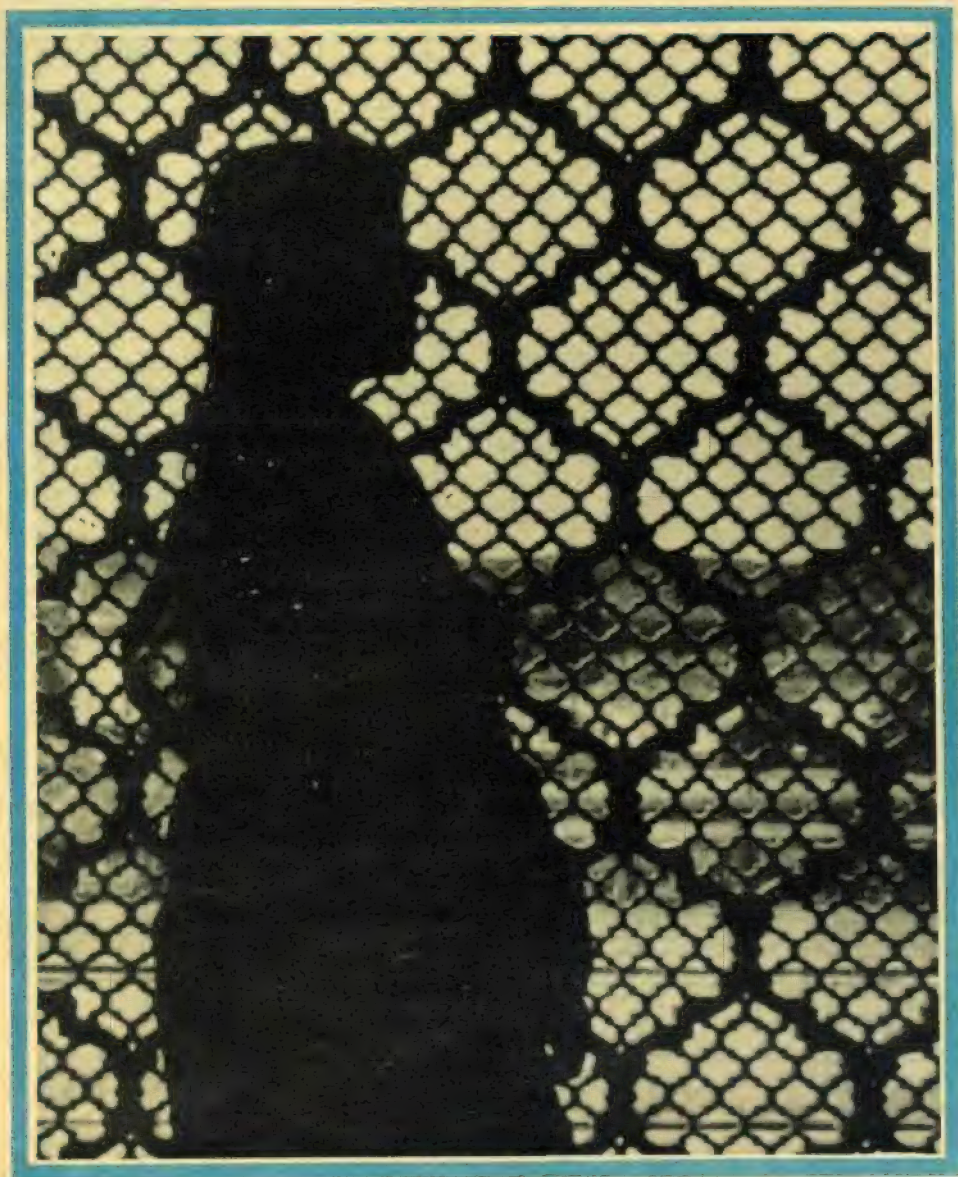

ప్రపంచపు వింతలు :

136. డిప్లోడకన్ అస్థికలు

రాక్షసిబల్లులు అనేక కోట్ల సంవత్సరాల క్రితం భూమి మీద చిత్తడినెలలలో నంచరించాయి. వాటిలో చాలా రకాలుండేవి. అన్నిటిలోకి పెద్దది డిప్లోడకన్. దాని బరువు ఏనుగు బరువుకు పదింతలుండేది. వాపింగ్టన్ (అమెరికా) లోని నేషనల్ మ్యూజియంలో డిప్లోడకన్ అస్థిపంజరాన్ని అమర్చారు. (బొమ్మ చూడండి) ఈ అస్థి పంజరం నిదివి 70 అడుగులు.

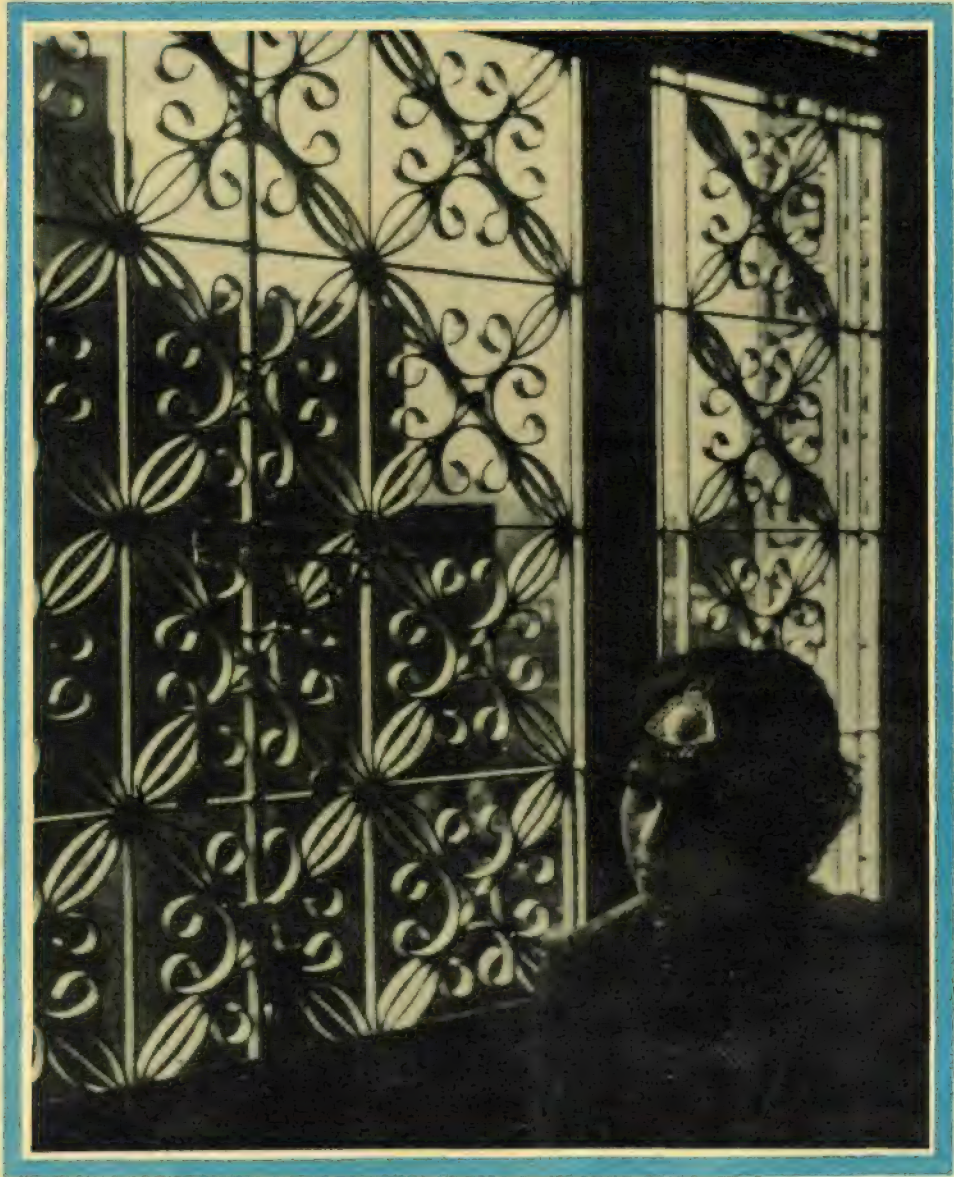
డిప్లోడకన్ శాకాహారి. బ్రాంట్జోరన్ (తిరుముల బల్లి) అనే రాక్షసిబల్లి కూడా శాకాహారే. అలోజోరన్, టిరనోజోరన్ అనే పెద్ద గల రాక్షసిబల్లులు మాంసాహారులు. అవి ప్రమాణంలో డిప్లోడకన్ కన్న చిన్నవి. రాక్షసిబల్లులు వినాడో అంతరించిపోయాయి.

బహుమతి
బాందీన వ్యాఖ్య

చీకటి వెలుగుల మధ్య

పంపినవారు :
ఎన్.వి.ఎస్. హేమామాలిని

హమాయత్ నగర్,
హైదరాబాదు.

జీవితము ఎంతో మిథ్య

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

69

పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ :: బహుమానం రు. 20 లు

★ వ్యాఖ్యలు ఏప్రిల్ నెల 20 వ తేదీలోగా చేరాలి.

★ వ్యాఖ్యలు ఒక్కమాటలోగాని, చిన్న వాక్యంలోగాని వుండాలి. రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం వుండాలి. గెలుపొందిన వ్యాఖ్యలు జూన్ నెల సంచికలో ప్రకటించబడును.

చందమామ

ఈ సంచికలో కథలు - వింతలు - విశేషాలు

పదవీవ్యామోహం 3	ప్రత్యుపకారం 40
యక్షిపర్వతం - 11 9	అవసమృకం 43
అరిసపగ 17	చిత్రకారుడి చాతుర్యం 45
దాతృత్వం 24	ఏది ఎవరిది? 47
కిలుగుర్రం - 4 28	మహాభారతం 49
వాంఛికథ 35	శివలీలలు 57

రెండవ అట్ట:

"పెద్దలు"

మూడవ అట్ట:

"పిన్నలు"

అధిక పుష్టినిచ్చే బ్రిటా బిస్కెట్లు తక్కువ ధరకు ఎక్కువ బిస్కెట్లు

బ్రిటానియా బ్రిటా బిస్కెట్ల సెంటుగా
పిల్లలకు పుష్టినిచ్చే పదార్థాలున్నాయి.
అవి ఎంతో పసందుగా కూడా
వుంటాయి. ఈ చిన్నచిన్న
బిస్కెట్లను మీరెంతో ప్రీతితో
తినగలరు. దైగా శక్తువ
ధరకే ఎక్కువ బిస్కెట్లు
లభిస్తాయి.

బ్రిటానియా బ్రిటా బిస్కెట్లు

భారతదేశంలో అతి శ్రేష్ఠమైన బిస్కెట్లు

బ్రిటానియా

98C-2769

అత్తురక్షణలో తొలిపాఠం

నాన్నా, ఇబ్బంది నన్ను నుసిన కొట్టాడు.

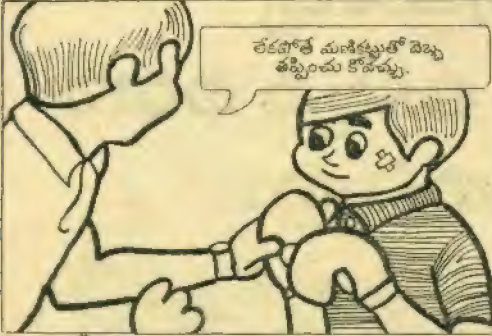
పిరిగి ఎందుకు
కొట్టింది?
అత్తురక్షణ
నీవు
నెచ్చుకోవాలి.

దెబ్బను తప్పించు కొనబడమి వెనక్కు న్నా తగ్గారీ లేదా పక్కకు
తప్పుకోవాలి లేకపోతే నీమం నుంటి వెనక్కు వంగాలి.

లేకపోతే ముగిస్తుంది దెబ్బ
జెప్పించు కొట్టచ్చు.

లేకపోతే దెబ్బను వేసిమీదకానీ
భుజంమీద కానీ వడనీయచ్చు.

ఇబ్బందులవేసి చాలు — అత్తురక్షణలో కొరం —
బాక్సింగ్ లో ఇది తొలి పాఠం.

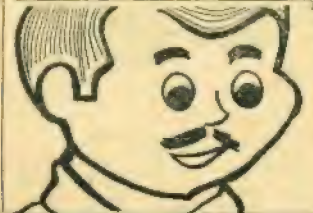

అదే చాలా అల్పశ్శం అయిపోయింది!
సిద్ధపో రోహతి. అయితే పళ్ళు తోముకున్నావా?

నాన్నా, ట్రేటి ఉదయం
యందు పళ్ళు
తోముకుంటాను.

లేదు అబ్బాయి, దంతక్షయం కొరకమైన
అవోర అలవుబ్బటిగ తోలిగించివేయవలసివు
నీవు నీ పళ్ళను వేటి రాత్రి ప్రతి ఉదయం
తోముకోవాలి. నీవు ఇగుళ్ళను కూడా
దద్దుకోవాలి.

మనమిద్దరం టోరీమోస్ట్ టూత్ పేస్టుతో
మన పళ్ళను తోముకుందాం, రా.

అలాగే నాన్నా.

ఫోర్ హెన్స్
దంతక్షయాలకు
స్వస్థపరిచిన
టూత్ పేస్టు

మీ రోగ నివారణకు మందు కావాలి.
మరియు మీ బలమును తిరిగి
యిచ్చుటకు 'హార్లిక్స్'
అవసరము.

రోగము మిమ్మల్ని వీర్యముగా చేస్తే,
మీకు అదనపు పోషణ అవసరము. మీరు
'హార్లిక్స్' త్రాగాలి. అది మలభముగా
శీర్ష మౌతుంది మరియు మీకు మరీ
బలమును కలిగించుటకు, మీరు
వ్యర్థంగా రోగము నుండి కోలు
కొనుటకు సహాయపడుతుంది
అందువలననే రాక్షసు రోగములో
మరియు రోగము నుండి కోలు
కొనుటలో 'హార్లిక్స్'ను
విఫార్ములేషను: చాచాపు 100
పిల్లాయి చేస్తున్నారు.

**'హార్లిక్స్'-మంచి
పుష్టికరమైనది**

"హార్లిక్స్" షుప్తి రోగములకు (దీనిని పాపం
చాచి విషయపును
సెంచండి) మోంపకృతులు.
శక్తినిచ్చే పిండి పదార్థములు.
అనిశములు మరియు చిట్టమీ
ఎక్కువ అరోగ్య భాగములను
కలిగిపోయి. అది మలభముగా
శీర్ష మౌతుంది కనుక అబ్బుగా
మవ్వవుడు, అదర్థమైన
అవరోగము అయింది. తేమ
రోజూ సెండు పిచ్చు 'హార్లిక్స్'ను
విఫార్ములేషను, రోగములో
మరియు రోగమునుండి కోలు
కొంటున్నపుడు పోషణకు."

'హార్లిక్స్' రోగములను తగ్గించేందుకు (తగ్గించుటకు)
HL 5601/A

ದೇಸಿದ್ವಾರಕುಲು

ತೆನ್ನಮನೆಕಲರ್

అంధ్రునిజయో విశ్వేన
ప్రజాభాగ్యేనంకభీష్మా ముఖవిజి.
ఉపజి జయభక్త్యుపజిశ్చ
ప్రజాభాగ్యురూతితి

{ VIJAYA }

